Narracion de los viajes a los pueblos
de Oriente que hizo y escribió Marco Polo
veneciano siglo XIV.

Hallado este ms en 1494.

Narracionem morum operacionum sive conversacionum
et rituum diversarum gencium habitancium in diversis
provinciis ad orientalem plagam et ad septentriona-
lem plagam nec non meridionalem constitutis. Discretus
vir dominus Marcus civis Veneciarum narrat etiam diversas
provinciarum et fructuum terrarum ipsarum specialiter animalium et lapidum
preciosorum et quorum gignuntur et inveniuntur in eis prout ipse
asserit se oculata fide vidisse. Affirmans insuper omnino quod
nullus homo a condicione Ade tantum cognovit de mundo terra-
marisque quantum ipse cognovit. Racio autem quare ipse tantum cogno-
vit et vidit de mundo est quia sicut ipse narrat in suo
libello quem composuit quia pater eius dominus Nycolaus polo
duxit eum ad partes illas ad mercandum ita quod venerunt
ad generalem imperatorem omnium tartharorum qui vocabatur
Cublay Chaam et chaam interpretatur dominus dominorum. Dominium
enim tartharorum incepit. Anno domini M° c° lxxxvij. Cub-
lay vero ad quem venit dictus dominus Nycolaus polo cum
filio suo marco polo erat sextus imperator tartharorum
post primum imperatorem eorum qui vocatus est Cinguis de cuius
eleccione et consuetudinibus infra dicetur. Pervenerunt autem
curiam cublay chaam. Anno domini M° cc° lxxij° steterunt
vero in curia dicti domini multis annis ita quod quando venerunt
iterum ad Venecias a dicto domino precibus licencia multis pre-
cibus impetrata recedebant. Anno domini M° ccc° v. infra dictum
autem tempus quod fuit xxvj° annorum quo dimissis mercacio-
nibus de mandato dicti domini cum imperatoribus illis moram trahe-
rent ipsi viderunt omnia mira et stupenda que con-
tinentur in dicto libello quem hic breviter explicado. Racio

aut quas imitacionem dimiserat de mandato dicti domini im
peratoris fuit quia infra dictum tempus eos quam in suo
servicio occupavit cum singulariter eorum fidelitatem et indus
triam investigavit. Propterea quod libentissime videbat
latinos et eos dictum marcum expertum linguarum multarum et
etiam morum tartharorum et plurium provinciarum per xvij annos
continuos misit ad diversas provincias reges et gentes
pro suo secretissimo nuncio et ambassiatore et tamen ipsum
et patrem eius honorabat quod alij barones de curia voltu eis
invidebant. Cum autem dictus dominus imperator dedisset eis lite
ras redeundi venetias dedit eis duas tabulas de auro
puro in quibus continebatur quod ubicumque per suum imperium seu in suo
imperio essent deberent eis dare expensas ipsis et suis
socijs per tota via per quam dat eis multa et cara donis
fecit eis parari xiiij naves quarum quelibet habebat quatuor
arbores et fecit multa ponere victualia pro duobus annis po
nens in eis ccc homines pro eorum societate imposuit etiam
eis magnas ambassiatas ad papam et ad reges fran
cie et hyspanie et ad plures reges christianorum grata et ama
biles. Tractatus autem dominus marcus narrat de multis et di
versis provinciis et eorum condicionibus moribus et ritibus generali
eorum de quibus in multas provincias dividuntur et linguas. Et
primo narrat de Armenia. Secundo de perside. Tercio de tur
chia. Quarto de mangi. Quinto de India. De Arme
nia parva

de armenia parva.

Armenia sunt due provincie scilicet parva et
magna. Armenia parva est provincia amena habun
dans omnibus victualibus. Homines magnos venatores
aucupes et maximos potatores licet sunt multas civitates

:: divisio tractatus in quinque partes.
:: primo de armenia
:: secundo de perside.
:: tertio de turchia
:: quarto de mangi.
:: quinto de india

:: homines magni venatores
:: maximi potatores.

et castra et tamen terra est infirma et subdita tartharis habet
etiam homines militarium mercatorum. Sunt viles in armis [:. sunt viles in armis.]
corpore delicati. Est etiam ibi civitas magna nomine
allaxa ad quam omnes species et caras mercantias portant
mercatores de provinciis predictis. **De Armenia maiori** [:. de armenia maiori.]
Armenia maior habet multas civitates et castra et balnea
optima. Ibi sunt optimi et pulcherrimi bucarami. Sunt ergo
christiani sed subsunt tartharis. Est frigida in hyeme et in estate
moratur ibi exercitus tartharorum orientalium quia habet pascua [:. hic archa noe]
optima. Est ergo ibi in quodam altissimo monte archa noe
in quo monte sunt ergo mures. Ista est magna provincia cuius [:. hic in armenia minori christiani sunt greci]
habitatores nec non et armenie minoris predicte sunt christiani tenentes
ritum grecorum. **De Thurchomania** Turchomania est [:. de thurcomania]
confinis duabus armeniis. Ubi habitant tres secte prima
vocantur turchomani tenentes legem machometi et habent propriam
linguam et ipsi sunt simplices. Ibi sunt ergo optimi
equi et muli. Secundi et tertii sunt greci et armeni habita
tores similiter in civitatibus et castellis que ibi sunt in magna
copia et vivunt de artibus et mercationibus. Ibi ergo fiunt [:. hic meliora tapecia de mundo et panni de serico et auro]
meliora et pulchriora tapecia de mundo et panni de serico et
auro pulcherrimi. Ipsi autem subsunt tartaris. Ibi ergo est sebaste [:. hic civitas sebaste ubi sanctus blasius fuit martirizatus]
civitas ubi martirizatus fuit sanctus blasius. **De provincia
mosul** Mosul est quedam provincia magna confinis arme [:. de provincia mosul]
nie maioris ad orientem ubi habitant christiani nestorini et [:. hic christiani nestorini et iacobini scismatici]
iacobini scismatici. Hinc ergo armenie confinis est georgi
ana versus septentrionalem cuius habitatores sunt christiani sed scis
matici. Ibi est quidam fons semper emanans oleum in tanta quan [:. hic est georgiana predicta]
titate quod aliquando onerantur centum naves. Hoc autem oleum
non valet ad comedendum. Valet autem ad comburendum et ad sca
biem equorum et multas infirmitates curantes predictis multe

:. Hic fons semper manans oleum in tanta quantitate quod
aliquo onerantur centum naves.

(et antiquitus ut dicitur semper rex nascebatur cum signo aquile
impresso in dextro humero. (

provincie nostre lucis almeneti. Rex georgianorum semper
vocatur David et antiquitus ut dicitur semper eorum rex nascebatur
cum signo aquile impresso in dextero humero. Georgiani
sunt pulcherrimi homines et boni bellatores et maxime cum
arcu. Tenent ad modum latinorum morem. Hanc provinciam ingredi
non potuit allexander propter inmeabiles montes quibus
cingitur nec habet aliquem ingressum nisi per unum tantum strictissimum
inter mare et montes. Iuxta hunc ingressum edificavit allex-
ander maximam turrim cum arte portans ea turrim fer-
ream ut nec ipsi egredi valerent nec alios ad eos in-
gredi. In georgiana sunt civitates et castra multa et habundat
in serico et operantur pulcherrime de auro et serico pannos.
Habundat etiam in blado et omnibus victualibus et omnibus
mercationibus. Habent optimos accipitres. Est etiam montosa
et campestris non tamen tartharis subdita est. Est ibi quoddam
monasterium et quoddam monasterium monachorum. Ad radices eorum
montis est quedam lacus grandis quem intrant aque. Inde mul-
ta flumina intrant et precipue eufrates. In hac lacu
nunquam invenitur piscis aliquis licet plurimi piscentur ibi.
Sed a die cinerum usque ad sabbatum sanctum capiuntur ibi in ma-
xima quantitate pisces per tota provincia. Distat enim ab
omni mari xii dietas. In mosul est patriarcha omnium
christianorum orientalium scismaticorum qui ordinat archi-
episcopos et episcopos mittens eos ad omnes provincias et civitates
illarum partium ut Indie et per tota indiam et cancata et baldac
nec non et abbates constituit et destituit in multis mo-
nasteriis que ibi sunt. Ibi etiam laborant optimum pannum
de serico et auro. De civitate Baldac. Baldac est

:. de civitate baldar.

har provinciam
non potuit ingredi
alexander propter
...

edificavit ale-
xander maxi-
mam turrim quam
porta ferrea
nullus exiat
nec intret.
operantur optime
de auro et serico.
accipitres optimi:

monasterium.

lacus magnus
in quo intrat flu-
men eufrates.

In mosul est
patriarcha omnium
christianorum
orientalium
scismaticorum

quedam magna ciuitas ubi habitare consueuit califfus
papa omnium sarrazenorum de mundo per medium ciuitatis transit
maximum flumen longum ... distantiarum per quod itur ad
mare indie et inde portatur per ipsum maxima merca
tores ibi et sunt pulcherrimi et carissimi panni de auro
et serico cum diuersis figuris Anno domini m° cc° lv° Halaon
rex tartarorum orientalium frater Cublay chaan maioris
imperatoris licet habeat caliphus in Baldach plus quam centum
equitum et peditos infinitos cum sit maxima ciuitas illarum
regionum audiens ibi esse thesaurum maximum et cepit
eam ubi inuenit autem ibi Alaon turrem maximam plenam
auro et argento et lapidibus preciosis et iocalibus infinitis
nec creditur quod communiter homo aut dominus alius habuit tantum
thezaurum sicut Calif. Viso isto auro et thezauro Alaon dixit
califfo ante se ducto et uicto dicitur tua prudentia quo tu
ipius dominus tam uili uitio auaritie commisisti sciens con
me ut hostem contra te uenturum si de isto tuo thezauro
tuis baronibus et militibus dedisses forte potuisses de
fendisse terram tuam et tunc tacente califfo Alaon dixit
Eo quo uideo te tantum pecuniam dilexisse uolo ut tu de
ea comedas quantum potes tunc fecit eum ipsum includi in
predictam turrem et precepit ut nullus cibus et potus daretur
eidem qui quarta die mortuus est in turri et exinde
postea multa discordia faciente sarrazeni in ullum eligere
potuerunt concordare califfum De ciuitate tauris
Tauris est maxima ciuitas sita inter armeniam et
persidem in quadam magna prouincia prope Baldach et
est in optima dispositione sita et situ ... sunt multas

:: quomodo Rex tartarorum cepit ciuitatem Baldar et califfum et maximum tesaurum./

:: quomodo Rex fecit includi califfum in turri ut comederet pecunias et ibi mortuus est./

:: de ciuitate taurisi

in provincia autem [illegible] et tauris est circumdata civitas
pulcherrimis viridariis optimis fructibus habundantibus et
aquis huius habitatores colunt machometum subsunt tamen
tartarorum domino mercationibus. hic habitant multe secte
christianorum scismaticorum huc veniunt mercatores de india
mosul et baldach et cremosor ac multi latini ibi sunt pa[nni]
in de serico et auro hic est maxima habundantia lapidum
preciosorum et mercatores latini et alii multi multum lucrantur
in taurisio cum sit civitas maxima mercationum experte
Et fuit quidam califfus in baldach ad mortem odiens christianos
annos quorum erat in baldach et taurisii maxima multitudo
quos petebat magnus chaam cui subsunt omnes illarum
partium sarraceni et alie multe secte ibi habitantes. hic autem
califfus continue cum suis satrapis consulebat de nece christi-
anorum omnes igitur eorum excogitato consilio dixit evangelium
christus dicit monti huic transi et transibit christianis igitur congregatis
dixit quod aut montem hunc transferant secundum eorum evangelium
vim et eius fidem habent aut confiteantur se fide carere aut
dicant evangelium falsum esse et tunc credant fidei mee aut omnes
eos gladio feriantur. Et tunc califfus graviter concitatus christia-
nis assignavit super hiis eis terminum irrevocabilem x dierum
christiani vero turbati orationi vacantes continuaverunt diu noctuque
Tunc angelus domini apparuit cuidam sancto episcopo qui ibi erat
quod rogaret talem pauperem cerdonem ut per eius orationem
orationem liberandi erant cum esset amicus dei. cerdo enim ille
eruerat sibi oculum per evangelium eo quod in aspectu cuiusdam
pulcherrime mulieris erectus ab eo sotulares visa eius
tybia fuit scandalizatus quamvis hoc fecerat indiscrete
Erant tamen avidus auditor verbi dei et magne orationis

[illegible] maxime [illegible].
Et similiter secte christianorum scismaticorum.
multi lapides preciosi.

[illegible] magnum miraculum per a christianis [illegible] in [illegible] monstravit [illegible] in [illegible].

et simplicia. In decima vero die facta processione omnium xpia
norum solempniter et recedentes cum eis ad radices mon
tis illius clamantibus cruce prostrato quod taliffus convenerat
et sarracenorum maxima multitudo descidebant xpianos
videntibus omnibus subito mons de suo loco recedens
fuit et posuit se in loco ubi taliffus assignaverat xpianis
Quo viso ipse taliffus et multi sarraceni facti sunt xpiani
hoc miraculum xpiani hoc festum est in tota baldach et tau
risii

De provincia persida

Persida est magna provincia et antiquitus nobilissima sed
modo multum est destructa per tartharos. In persida
est civitas nomine saba unde magi venerunt ad orandum
xpm quorum sepulchra vidit idem dominus marcus polo predictus
de quorum condicionibus illas gentes interrogans nichil ve
ri inde dicere sciverunt nisi quod fuerunt tres reges qui in tribus
archis marmoreis sepulti fuerunt. Perside provincia divisa
est in octo regna magna quorum solummodo tenetur thymo
tam tenet legem machometi. Et subsunt tarthari. Sunt
ibi multas civitates et castra ubi sunt artes et pannus pa
ni de serico et auro habundat etiam in blado et vino
et omnibus fructibus et bombice que ibi nascitur copiose
nascuntur etiam ibi magni et optimi equi qui a mercatoribus
emuntur conducuntur per ortum thurcon et ducuntur in india
et ibi venduntur carissime. Sunt etiam ibi asini meliores
et pulchriores de mundo qui sunt magni cursores propter
optime ambulaturam et venduntur carius per xxx marcas argen
ti per singulas. Gentes huius regni sunt crudelissimi pre
dones nisi arcerent timore et domino tartharorum. Ambu
lando autem septem dietas per hoc regnum inveniuntur ibi

:. de provincia persia

:. civitas saba unde magi venerunt ad orandum Xm
:. actor qui vidit sepulcrum
:. sed ...
:. persia est divisa in octo regna magna
:. sunt sarraceni ...
:. subsunt tartaris
:. habundancia omnium

:. asini meliores de mundo magni cursores et venduntur pro xxx marcas argenti

De Regno Cretina. Persia.

multe venationes et onagri quasi infiniti **De Regno Cretina** Cretina est quoddam magnum regnum in persside ubi magnus chaam mittit rectores ad palatium suum ibi cavatur ex montibus lapides preciosi nomine thurcosmen ubi inveniuntur in maxima habundantia ubi eciam sunt multe minerie de azurio et ferro quod vocatur andanicum gentes laborant ibi optime omnia arma defendentia et offendentia et precipue arcus qui vocantur thucaonses mulieres earum operantur optime de serico et aves in montibus illis oriuntur meliores falcones de mundo et volatu agiliores in tantum quod nulla avis fugiens eas excedit in volatu et sunt minores falconibus peregrinis. Post septem dietas durat queda planicies regni huius in qua sunt multe civitates et castra et venatio deliciosa inveniuntur eciam ibi maximus desertus qui durat duabus dietis habens multas arbores fructiferas. Post septem dietas invenitur queda planicies magna ubi nascuntur dactili et poma paradisi et alij multi fructus habundant qui numquam aput nos sunt propter frigus quod est hic ibi sunt boves pulcherrimi albi sicut nix habentes pilos curtos et planos et gibbum inter scapulas altum duarum palmarum et fortissimi sunt tamen ad onera portanda genua flectentes et surgentes cum oneratur et sunt mansueti et multum pulchri. Sunt eciam ibi arietes maximi et pinguissimi et optimi ad comedendum quorum cauda est adeo grossa quod pondat xxx libras In hac planicie sunt multe civitates et castra in cuius nemoribus sunt homines crudelissimi predones et sunt septem milia in societate incedentes unus post alium [illegible] et sunt multos sua arte tamen dantes illius evadat magnus eorum [illegible] pravitatibus

margarite nomine turochien.

minere de azurio et ferro.

[ib]i meliores falcones de mundo.

[ib]i datili et poma paradisi.

boves albi pulcherrimi.

[ib]i arietes magni [quorum] cauda ponderat xxx libras

homines crudelissimi et predones.

Demonum incantationibus sunt bene docti faciunt obscuritatem aerem
que obscuritas aliquando durat septem diebus in quo tali ae-
re ordinato capiunt omnes homines et animalia homines
senes occidunt juvenes autem vendunt et hunc regem
scelerosum et pede consorte in quo regna plurima in multis
punctis depopulata sunt hec planicies durat quinque dietis
postea hic itur tribus dietis ubi non est aqua nisi amara :· hic non est aqua amara
Non est ibi animal nisi onager postea inveniunt quoddam
desertum ducans iiij.or dietis carens fructu omni bono postea :· desertum.
ea inveniunt quandam magnam civitatem cuius cives adorant
machometum ubi fiunt et spondium hoc modo accipiunt
enim terram quam inveniunt in quadam vena terre et
ponunt eam in ore fornacis ardentis super quod os est crati-
cula ferrea fumus vero ascendens inde coagulatur et adhe-
ret craticule et hec est tuciafex vero remanens in forna-
ce est spondium postea hoc inveniunt quandam planiciem
ducans quinque dietis postea inveniunt quoddam desertum
magnum et malum per vii dietarum postea inveniunt quandam
planiciem duarum dietarum aquis et arboribus et maxime
fructibus dactilorum et avibus diversis amenis et animalibus mul-
tum amena postea inveniunt mare occeanum et in :· hic mare occeanum
ripa maris est quedam magna civitas habens bonum portum cuius :· hic portum [illegible]
naves ligantur de filis factis de corticibus arborum nucum ligantur naves de filis factis de corticibus arborum nucum de india
de india que carent ferro et propterea naves sunt periculose que carent ferro
propter nimiam tempestatem illius maris ad hunc portum
portantur de india species et aurum et species multe lapides
preciosi dentes elephantum et alie res mercimonias et in
hunc portant tunc per alias partes mundi. In hoc portu

e dicta civitas que e caput tocius regni cuius homines tene- — *homines nigerrimi.*
tur legem machometi et sunt nigerrimi propter maximum ca-
lorem quod toto tempore tunc facit quod nisi moraretur sub aquis
omnes quia ibi multi sunt de facili morerentur habent eciam pulcher-
rima viridaria aquis frigida et arboribus fructiferis ame-
na ubi morantur in estate quod propter calorem non possunt morari
in civitatibus licet habeant multas habundat eciam blado quod
seminant in novembri et metunt in marcio In maio
non e omne viride sicut propter calorem et palma Maritus — *Maritus mortuus plangitur ab uxore quatuor annis omni die.*
mortuus plangitur ibi ab uxore quatuor annis omni die se-
mel congregatis cottidie in domo sua consanguineis
et amicis defuncti pro quibus ipsi inveniunt. Duo deserta dura-
cia xv diebus ubi non e aqua nisi amara non anima-
lia nisi svagra **De regno tanotam** Sicca arbor — *De regno tanotam*
Postea invenitur regnum quod vocatur tanotam ubi est — *Ibi fuit plurium inter alexandrum et darium.*
planicies illa in qua fuit plurium inter darium et allexandrum
Est eciam ibi arbor sola quam vocamus arborem siccam et — *Et arbor sola que vocatur sicca.*
e magna valde et grossa folia eius sunt exterior parte vi-
rida et ex alia alba et facit eciam ricios sicut castanea s-
rictus nihil est Nulla arbor est prope ad centum miliaria nisi
exterior parte ad xx miliaria Rex huius regni e potens
et habundat in omnibus victualibus licet eciam pulcherrimos homines — *Ibi homines et mulieres tenent legem machometi*
et pulcherrimas mulieres tenent legem machometi **De reg-**
no mulete Belgius de montagna tenens quoddam regnum — *De regno mulete*
quod vocatur mulete fecerat fieri in quadam valle viridarium — *Viridarium pulcherrimum in mundo et palacia pulcherrima*
pulcherrimum de mundo ubi erant palacia pulcherrima or-
nata et picta de auro habundat in omnibus fructibus et
delicijs et maxime pulcherrimis puellis scientibus op-
time canere et psallere et tangere omnia instrumenta musicalia

et omnibus delicijs vacantibus continue nullus autem ingres-
sus in viridarium exiebat nisi per parvam quandam castri fenes-
stram quod construxerat in introitu eius. In castro vero tenebat
et nutriebat maximam multitudinem puerorum ad arma aptos
faciens eos doceri ibidem legem machometi in qua continetur
quod in paradiso invenientur pulcherrime mulieres et flumina
aquarum et vini lactis et mellis et omnes delicias ad vo-
tum. Et iste veglius fecerat in viridario aqueductus huius in
fluentes faciens credere quod ibi esset paradisus de quo in lege
audierant in qua omnium desiderium affectabant. Quandocumque
autem volebat veglius occidere aliquem magnum dominum
dabat aliquibus potionem cum opotina et dormientes po-
nebantur in viridario excitati autem omnibus delicijs cum
illis mulieribus affluebant per tempus quo veglius vi-
debatur. Iterum potionabantur et similiter reducebantur. Tunc dolen-
tes excitati desiderabant in paradisum redire. Veglius
vero tunc faciebat se predicari et credi prophetam dei et socium
machometi dicebat quod quicumque vellet ire in paradisum
oportebat sibi obedire et si in eius obedientia moreretur int-
raret in paradisum. Illi autem pre desiderio huius paradisi cum gau-
dio exponebant se morti occidentes quoscumque veglius
mandabat. Et propterea multi reges et alii magni time-
tes captabant amiciciam vegli facientes ei tributum. An-
no domini M° CC° LVII° Haolon rex tartarorum orienta-
lium hoc audito fecit exercitum et obsedit veglium in castro
predicto suo inexpugnabili tribus annis quod ipse destitutus
victualium cepit occidens veglium cum omni gente eius
et tunc nunquam fuerunt tales assassini nec aliquis veglius

Or :: h Rex faciebat vocare iste viridarium paradisum machometi

:: qualiter alaos Rex tartarorum orientalium obsedit dictum regem et occidit eum.

Post istud castrum est quedam planicies pulchra et amena
durans septem dietis habundans omnibus victualibus et
pascuis bonis Ibi sunt multe civitates et castra et gentes
huius terre colunt machometum Montes Tharan

Montes tharan qui sunt in fine dicte planiciei sunt de
sal optimum quod portatur per provincias ad circuitus per xxx
dietas et est sal tale tantum quod sufficeret toti mundo in perpetuum
Infrangibile autem est nisi cum instrumentis de calibe factis Post
ea invenitur quedam provincia colens machometum que
pulchra est et habundat in blado et in omnibus fructibus
arborum et vineis per optimum vinum quod est ibi homines
ibi sunt magni potatores nec habent alia indumenta nisi
corea animalium que ibi venantur et cum sint magni
venatores hec autem terra est bene habitata De provincia Ba
dosia

Badosia est quedam provincia in perside habens linguam
propriam a perside et colunt machometum Reges eius per succes
sionem sunt de genere allexandri magni et sic vocantur
allexandri In montibus provincie cavantur in maxima
quantitate lapides preciosi qui vocantur balasci Ex eorum mi
nere non potest sine licentia regis In quadam eciam monte
invenitur ibi lapis in maxima quantitate Non fit melius
azurium de mundo Sunt ibi minerie de argento multe
Sunt et nascuntur eciam ibi maximi equi et optimi qui
numquam indigent ferro in pedibus habentes ungules for
tissimas Nascuntur eciam ibi optimi falcones et agiles
volatu qui vocantur sagri et lanerii Habundat eciam ipsa in
omni blado est tamen multum frigida Homines sunt multum
industri [illegible] et pauperi in armis induunt corea
bestiarum et venatilium cum sint magni venatores quia

montes tharan · qui omnes sunt sal ·

de provintia badosia · [illegible]

Reges de genere alexandri · nominantur alexandri ·

lapis balasii

lapis azurium ·

minere argenti ·

maximi equi qui non indigent ferro in pedibus ·

optimi falconis ·

multum frigida ·

:. Ĩ nobiles dñe portãt semp bracas
de .c. brachijs lini vl' pany · aut · h' ccc

cariscia magna e ibi de aliis indumentis Nobiles dñe
portant semp bracas de lino vel panno bene ponentes
singule in bracca sua c. bracia pani aut lxxx plus vl
min⁹ scdm statu suu quia q grossior e in lumbis pulchior
reputat Provincia thesmior Thesmior e queda pro
vincia in psde hns lingwa pstam z sut ydolatre et
maxime in incantatões demoni ita ut p eos faciunt
mutari aer claritate z obscuritate et alia multa Bene
ficia Provincia e aer tpati hns multas ciuitates et
cast z habundantia victualiu Sunt etc ibi multa mo
nastia z abbatie z heremitoria ydoloz quoz religiosi
faciut artissima primam amõe suoz ydoloz custodies
optie legem sua Postea inuenit qdam desrtu xii dic
taz vbi no e hitatio nec herba Prope balastia est
queda planicies xii dietaz vbi sut optima pascua
ibi sut maximi arietes siluestres quoz sut corma
sex palmaz z aliquoz iiii z aliquoz iii or Sunt aut
ibi omia animalia siluestia venatores faciut de illis
cornibz magnas scutellas ad comedendu De ciuitate
Semathar Gygantay fuit magni chaam erat rex
quidam regni in quo e queda ciuitas nõie Semathar
magna et nobilis valde ibi hitant xpiani multi z sar
raceni Regis aut erat bapto ipe z xpiani edificauerut
magna eccliam rotunda in honore bti iohis bapte
In cuius medio erat queda maxima columpna marmo
rea sustentans totu tectu Sub columpna erat mag
basis marmorea que fuit sarracenoz qnda Post
mortem aut regis Gyggantay sarraceni adierut filiu

:. de prouincia thesimior.

:. Ĩ ydolatre

:. Ĩ monasteria abatie & he mito ydolo

:. desrtu xii. dietaz.

:. Ĩ maximi arietes silvestri qz corma vi palmoz de faciut scutel

:. de ciuitate Semathar

:. Ĩ xpianj et saracenj.

:. Ĩ fuit magn ecclia rotu da s. Iohanis b.

eis conspectus & repererunt basam (ut prius ablata
qui mandavit p̃anus eam debere restitui sarracenis
infra x dies. propriam vero illata ablata petrina sar
racenis ne basim peteret ne destrueret tectum quod
sustentabat eorum maliciam mutare non potuerunt dolens

igitur p̃ani de tanto precepto & malicia sarracenorum

[m]iraculum ma[g]num beati Io. bap[t]iste.

rogaverunt deum iohannem ut liberaret ecclesiam suam ne de
strueretur & ut adveniente termino x dierum columpna le
vavit se & elongavit a basi spacio trium palmarum &
immobili manente tecto stetit & stat columpna in aere
mobilis meritis beati iohannis baptiste & ceteris. De provincia

de provincia peym. est sub magno chaam.

Peym Peym est quedam provincia ducans quinque dietas
et sub est magno chaam & habundat in omnibus victu
aliquibus huius multas civitates & castra habundat etiam
in bombice. Est etiam ibi quoddam flumen. Est etiam ibi consue

[ubi] iaspides & [c]alcedonii

tudo (ubi inveniunt lapides iaspides & calcedonii ha
bundat. Est etiam ibi consuetudo quod si vir coniux rogatam
viam & moratur ultra xx dies uxor potest licite ducere

de provincia [c]hiarchia

alium virum & vir aliam uxorem. Provincia Chyarchia
Postea vero est quedam alia provincia nomine chyarchia ubi
sunt multe civitates & castra coleres machometi. Tota
provincia est arena ibi sunt flumina ubi inveniuntur iaspi
des & calcedonii habundat. Iste provincie ultime sunt de

[s]unt ultime provincie de ma[gna] turchia. [?] desertum unius anni de sabula[ ]ura.

magna turchia. post provincia turchia est quoddam desertum
de sabulo ducans per annum ad deambulandum. Et ubi
districtus est ducat per mensem ibi nullum est animal nec aqua
nec herba ibi audiuntur frequenter voces demonum & sonus
instrumentorum & maxime tympanorum De provincia Samul

:. de provincia zamul

Zamul est quedam magna provincia cum civitatibus et castris :. sunt ydolatre
cuius habitatores ydolatre sunt propriam linguam habent et subsunt tar
tharis. Hec habundat ex in omnibus victualibus et fructibus :. hii vacant cantu
terre vacant omni solacio lascivie cantu et musicis in et musice.
strumentis nulli alii exercicio intendentes. Dicta autem est
hec provincia inter predictum desertum et quoddam aliud quod durat
per tres dietas. Sunt tamen vacant civilitati quod si forensis
transit inde capitur a primo eorum occurrente et ducitur in domum :. Nota
et omnibus necessariis laute exhibitis vir inde statim exi :. ad magnum
ens precipit uxori ut in omnibus forensi faciat quod fructis tamen fiat onorem quod faciunt extraneis.
illi sicut sibi quod illa exequitur diligenter et quamdiu fo
rensis vult ibi morari recipit dicta provincia nec vir re
greditur domum nisi prius forensis recesserit. Mulieres autem :. subduntur magno
provincie sunt nimium pulchre. Mangu autem Chaan cum chaam
tanta provincia voluit et mandavit hanc turpe consue
tudinem turpiter omnino dimitti. Provinciales vero de
huiusmodi mandato dolentes communi consilio habito post solep
nem ambassiata et preces et munera obtinuerunt revocari
preceptum dicentes se non posse relinquere quod a suis progenito
ribus habuerunt propter quod dii eorum habundancia prestiterant 6
terrenorum. Similis autem consuetudo est in provincia maiori
nomine Gaindu que propter sui magnitudinem est divisa
in septem regna magna. De provincia cinginchalas :. de provincia cinginchalas
Cinginchalas est quedam magna provincia longa xvi die
tarum habens multas civitates et castra et subsunt tartharis
Homines sunt ydolatre et quidam sunt de lege machometi et
quidam xpiani nestorini. Ibi est mons habens venas calibis
et andanici et azurri. Ibi fit etiam salamandra. Hec modo
salamandra enim non est bestia nec serpens ut dicitur

:. hic salamandria quod non est bestia nec serpens.

6

Quomodo fit salamandra que est pannus qui in igne ardenti dealbatur.

In hoc monte est vena terre quam magnus chaam facit cavari ut fiat salamandra. Accipiunt enim de illa terra et siccant et postea conpingunt eam manibus et tunc coagulatur. Postea scalpant ea et tunc trahit fila sicut lana, tunc illa fila scindunt minutatim et postea pistant in mortario et postea lavant. In lavando autem inde exit terra omnis in rotulis et fila remanentia filantur sicut lana vel linum et fiunt inde panni et tobalee que in igne posite ardenti dealbantur ut nix. Et quantumcumque corrupti lavari indigent dealbantur in igne. Magnus autem chaam misit pape unam tobaleam de salamandra factam predicto modo ut in ea volveret sudarium ihesu christi. **De provincia Sucuiz.** Sucuic est quedam magna provincia inter montes gignunt rebarbarum copiose quod ibi emitur a mercatoribus et inde portatur per totum mundum. Gentes vivunt de fructibus terre et mercationibus propriis et sunt ydolatre. Principalior civitas huius provincie vocatur Campiça et est civitas magna et nobilis. Ibi sunt multa monasteria et abbatie ydolorum quorum monachi secundum legem secte sue vivunt multum honeste et caste. Sunt et ibi multi de lege machometi et subsunt tartharis. Tartari omnes erant sub unius regis qui vocabatur Pam potentissimus rex qui videns eos multiplicari et in pascuis commorari unde timens fiebant timens eos rebellaturos cum non esset de eorum gente mandavit dividi et dispergi per regna. Erant autem gentes mandatum de eius regno exeuntes et in locis tutioribus congregati regem de suis nomine Cinguis vocatum sapientem et industrium et probum in armis in suum regem et dominum constituerunt. Cum congregaret infinita multitudine undique

Margin notes:

quod magnus chaam misit pape unam tobaleam de salamandra ut involveret sudarium christi.

De provincia Sucuiz

ubi sunt montes gignunt rebarbarum.

sunt ydolatre

subsunt tartaris.

solebat regere rex nomine pam potentissimus.

tartari se rebellaverunt et elegerunt regem Cinguis.

tarthazor misit ad pam rogans effici generi eius
qui sic despiciens pradus tanquam servu eu suu rebelle
appellans innatq e psumpta regine dignitate quo :: qualiter Rex regni
audito cinginis eius regnum invasit pringz bello campali inuasit pam
obsidens eius regnu et octo magnas pinciaas infra pau et huit victoria
cos annos acquisiuit necmine victu piniteas a suis le
di Astrologi cum ante initiu a Cinginis desine plij
requisiti scindere arudine pmediu ptes ambas ppe
alterisesq posuerunt vota vna pam et alteram Cing
inis dicens quecq ptes arudinis ascenderet sup aliam
nea incantacoe finita Ille cuius illa hr nome victoria
obtinebit pq incantacom aut ps vota Cinginis sup
alia nllo mouete ascendit quo tarthari conclamerunt
victores hoc factu e Anno dni m° c° lxxxvij° Cing
inis vero victis victoriose et victor et tarthari om gra
et amore ppe sua bonitate pbitate et iustiam qui te
nebat pluries acquisiuit ptq septe annos a victo pam
sperulo in terram quadam obsidendo castrum percussus ptq
eu regnabat chym chaa ptq huc regnauit bachym :: de successorib in Regnuz.
chaam ptq huc regnauit mangu chaa pq huc regnauit
cuius qui dictus e magnu chaa Sed qui regnabat qn
dictus dns marcus de tharcaria recessit qd fuit anno
dni m° cc° x° vocabatur cublay chaa et iste fuit po :: cublay chaz
tencior omnib pcib Asserit aut dns marcus in dicto potentissimus
suo libello qd oms imperatores et oms reges xanoz et omnium impatorum
sarracenoz no sunt tam potentes quam cublay chaam et Regum
Chaam aut mortuus dns dns Magnus chaam semp
regit p successione et vbicumq et ad e dictas sepelit
et moriatur. :: hic e magnus chaz Regnat p successione.

: Vbicumqꝫ magnꝫ chaz moriat ...

signꝫ ... daz maximo mōte. :: Et quo portat occidut omes eq̄s

eiꝰ de ... bulo. :: Et occidut homines ⁊ eq̄s q̄s ꝑ viaz inveniūt

dicentes finite deo vro in alio mundo.

tu Emtzius inquoda maximo mōte Et qui portat illut
occidut omēs equos de eiꝰ stabulo et equas et homines
quos p[er]viam invenīt dicen[s] finite deo vro in alio
mudo Et cu fuit mortuꝰ magnꝰ chaam fuerut mor
tui istomo plus qm viginti millia hom̄n De habitaci
onibꝰ tarthaꝛoꝝ Tarthari ssp moratur incampis ubicuqꝫ
invenīut meliora pascua et faciut domos de p[er]ticis ro
tundis cooptas de filtro portatiles hnt etiā carectas
ubi portat suppellectilia et familia debile Viri no intro
mittut se nisi de guerra et venatōe Uxores eoꝝ faciut
omnia alia facta domꝰ mē et ex[...] homines comedut de
omni carne p[ter] hom̄ et bibut lac Iumentoꝝ Cavent
bn offendē se invicem et suis filiabꝰ et uxoribus
femine eoꝝ sut bn industre in factis domesticis et sut
fideles suis viris Quilꝫ pt habē tot uxores q̄t pt
regere Viri dant dotes uxoribꝰ parētibus et no equiso
Accipiut aut in uxores consobrinas suas et novercas
et cognatas viduas Primā aut uxore reputat ma
gis legittima quā alias In suis nuptijs faciut mag
festa Omes tn sut ydolatre nobiles et divites induut
pannos sericos aureos fodeatos sero forratos aut
volpibꝰ a[ut] variis a[ut] harmelis a[ut] zobolinis foda etiā
omnꝰ roube sero turrice de pellibꝰ zabellioꝝ valꝫ
plus ccc^os florenos auri Arma etiā eoꝝ sut arcu
ut plurimi enses et clave Sut etiā p[ro]bi in armis
et potentes in omibꝰ laboribꝰ et angustijs belli et
guerre de omibꝰ in mūdo Quando tarthari va
dut in exercitu tenet istu modu Rex constituit unu
capitaneū gn̄alem qui ordinat eiꝰ millenarios

...fuerut mor / ...i plꝰ q[uam] XXV. / ...illia qn̄o fuit / ...ortuꝰ magnꝰ / ...az.

...e habitatoni / ...s tartharoꝝ / ...mp in cāpis / ...t domos porta / ...es.

...i no se intromi / ...ut n[isi] de guerra / ... venatōne.

...r femine de do / ...ibꝰ.

...ꝫ p[otest] hēre tot uxo / ...s q[uod] p[otest] regere.

...ut ydolatre.

...es foderatu / ... pellium.

...rma tarta / ...roꝝ.

...ut potentes et / ...obi in armis / ... laboribꝰ.

: modus tartaroꝝ / q[uan]do vadut in exercituz.

:: [illegible] ordinat ::
:: milenarios. :: quingentarios.
:: centuriones. :: quinquagenarios
:: decanos.

penthacothacos. Centuriones quinquagenarios et decanos. Cum vult capitaneus gentis aliquos mittere mandat principibus ordinat omnes mitti per decimum et quibus scit victum sua isto modo. Exercitus vero custodit a quatuor partibus. Sunt et aut spatium longam viam cum jumentos nichil portant nisi una tenda propter pluvia et duos potatos cum latte quod si deficit sanguinat equos et bibunt. Stabat vero decem dies sine cibo cocto et equi non gustabunt interim nisi. Non recusant fugere propter jumentos si oportet aliquos tamen ledunt sagittando retrorsum et isto modo frequenter debellat hostes. credendo eum se vicisse fugiens sagittis deficiunt. Iusticia tarthara

Iusticiam exercent hoc modo de homicidio nulla est redempcio nec si pariciat ferro gladium etc si non pariciat ferro sed minet perdit manum. Pro hac recipit vulnus simile a vulnerato. Pro furto recipit septem paricioes cum baculo a luna et si furtum est maius sic pauciores ascendunt usque c vij. Si vero sit furtum nobile ut equi et similium tunc occidit. Si aut velit reddere nomines [illegible] furatus est euadit. Medius occidador est [illegible] medius per umbilicum eius. Post [illegible] altayn ubi est mons in quo sunt sepulture omnes magni Chaam est quedam planicies ducas vel dietis aut gentes silvestres comedunt solum de animalibus et maxime comedunt quasi semper cervos et cervos equitant omnes et subiciunt tartharis. Post planiciem est mare occeanum in cuius ripe [illegible] nascuntur falcones peregrini copiose quos facit accipi per se magnus Chaam In insulis eius propinquis nascuntur gerfalci quos

:: exercitus custodit a quatuor partibus.
:: non portant extra in longa via
:: bibunt de sanguine equi.
:: non recedunt fugere.
:: de iusticia tartharorum que est magna
:: hic gentes silvestres semper comedunt cervos.
:: equitant cervos
:: subiciunt tartharis
:: hic occeanus

:: hic falcones peregrini. :: et girifalci.

:: [..]gio ē tm̄ vsq̄ articū q ipē articꝰ videtur ibi esse ad meridiē. :: omēs dicte insule sūt site ad articū ::

quos portant xp̄iani in tartaria nō portant magno
chaam qz ipe habundat in falconibꝰ et girefalcis ꝗ por
tant aliis regionibꝰ tartharorū orientaliū h' em̄ regio ē
tm̄ versus articū q ipē articꝰ videtur ibi vergē ad meridie
Omēs em̄ insule p̄dicte sūt ad articū site **De regno er**
gonil Post istam planiciē ad quinqz dietas est quoddam
magnū regnū noīe ergonil cuius gentes sūt ydolatre
et subsūt tartharis et sūt pingwes parū et simis nasis et
inpubes nisi q in labro supiori hn̄t paucos pilos femine
sūt multū pulchre et albe quarū parētibꝰ dantes dotes
viri eas Sūt etiā ibi xp̄iani nestorini et quidā colentes
machometū Sūt etiā ibi ciuitates et castra satis cōmunes
de structibꝰ et agricultura artibꝰ et victualia habundat etiā
in omni blado Sūt etiā ibi boues silvestres habundanter
et maximi sicut elephantes et sūt omnino pilosi p̄t dorsū
quorū pili sūt longi tribus palmis et sūt albi et nigri Sūt
etiā ibi de domesticis satis Est etiā ibi muscatū copiose
Muscatū ē ibi fera magna ut cattus colore et pili eius
hn̄s tm̄ sup et infra binos dentes longos et acutos pe
des eius sūt sic catti Nascitur em̄ in ventre eius iuxta vmb
licum quoddam apostema sanguineum inter carnē et cor
ium qd incīde cū corio decorticatū ē optimū muscū Sūt
etiā ibi maximi fasiani hn̄tes caudā longam x pal
marū p̄uincia h' durat xxv dietas **De regno Georgij**
Ad octo dietas ergonil ē magnū regnū regis Geor
gij xp̄iani qui ē de genere p̄biteri quondam maximi regis
tamgort p̄uincie sub quo erant omēs tarthari antequā
hērent de suis regibꝰ h' em̄ ciuitates et castra satis ꝗ subsūt mag
no chaam p̄uincia vocatur tangut Gentes sūt xp̄iani

:: sūt xp̄iani.

De regno ergonil.
sūt idolatre et sub sūt tartaris.
homines nō hn̄t barbam.
xp̄iani nestorini.
[..]s.alunȝq.
muscatum in magna copia.
muscatum est animal quod nutrit muscum[..]
faisani hn̄tes caudam x palmorum.
De rege Georgij xp̄iani
subsunt magno chaam.

Sunt tamen ibi quidam ydolatre et quidam de lege
machometi. Vivunt de animalibus et fructibus terre. Omnes
homines huius regni sunt illi quos nos dicimus Gog et
Magog. Sed ipsi vocant se Vngul · gog et Mangul ·
Magog hic habitabant tarthari. Ipsi imperabat eis rex
presbiter Iohannes quem magnus chaam in victoria contrivit. Iste Georgius
presbiter est rex descendens de genere presbiteri Iohannis.
Est copia de optimo azurro et de zambelot pulchris fac-
tis de pilis cameloz. In ista provincia sunt panni serici et
auri sicut hic de lana et alia arma. Sunt etiam ibi
multe minerie argenti. Provincia ista habundat avibus
et aquis et est multum amena. Et ideo magnus chaam habens
in quadam civitate pulcherrimum palatium morat ibi libenter
veniens illuc propter causa venacionis quia provincia ha-
bundat perdicibus et fasianis et aliis avibus venaticis.
Sunt etiam ibi grues quinque specierum. Prime sunt multum
magne et nigre ut corvus. Secunde sunt albe habentes cau-
dam ut pavo oculatam, caput album, nigrum, rubeum
et azurrum. Et sunt maxime. Tercie sunt nec . Quarte
sunt parve habentes duo capita cum quorum uno carnem
comedunt, cum reliquo bibunt, et videntur habere
dentes ut equi. **De civitate Ciandu.** In civitate Ciandu
est pulcherrimum palatium magni chaam cuius aule et camere de-
picte et ornate et laborate sunt ex auro purissimo. Ci-
vitas autem distat tribus dietis ab Exgonil. Ipse civitate
habet magnus chaam quoddam viridarium girans xv miliaria
in quo sunt flumina et fontes et prata multa. Ibi sunt facta co-
piose. Tenet autem chaam in illo palatio et gerfalcos

:. hii sunt quos vocamus Got et Magot.

:. hic azurum in copia.

:. hic pilorum chamelotis fit de pilis camelorum.

:. hic quinque species gruarum ...

:. de civitate Ciandu.

:. hic palatium pulcherrimum magni chaaz.

:. hic viridarium magnum.

Et ac falcones in mundo Et qn ipse volt solatiari ibi ⁊
vidē eos ducit tectos in groppa equi qui capit illam
feram que plac dno postea pascit inde aues de mundo
habz etiā magnus chaa ultra vidariu cc noue millia
equarum de quaz lacte nemo bibit nisi magnus chaa et
queda gens privilegiata de hoc a cinginis primo chaam
bibunt etia omnes degnuē chaa habz etiā ibi maxima multi
tudinē equoꝝ pure alboru quos gignunt ille eque et
illos nemo equitat nisi magnus chaa ⁊ gens ipsius In
ipso etia vidario ē queda magna domus tota de arun
dinibus que sunt omnes grosse tribus palmis ⁊ longe xv
brachiatis ⁊ est ita facta qd aeris tempesties no nocz ibi
Est etiã ita composita in rotundu qd facilit pt desfam ⁊
reparari qn plac dno chaa ligatur enim cu cordis sericis
⁊ sustentatur columpnis ligneis ⁊ exigit tribus mensibus scz
Julii Junii ⁊ augusto quibus ibi moratur ppt aeris te
peratum magnus chaa Alio vero tpe dissoluta ⁊ diligenter
reposita custoditur Cum magnus chaa comedit in suo
magno palacio ⁊ si pluvia venerit incantatores co
ram eo vocati ⁊ per sua carmina faciunt qd sup palaciū
no pluit Faciunt etia amoueri p fruitores omnia vasa
aurea de mensa dni ⁊ longe de mensa ponunt in aula
⁊ p carmina queda faciunt ea psalire in supra in mensa
ponunt manu dni nullo eo tangente Dicunt etia in patria
illa magna ⁊ multa monstra ydolatroꝝ ita qd aliqi habz
¶ ac monachoꝝ pane ⁊ aqua continue comedentes ⁊ caste vi
uentes ⁊ honestissime ⁊ asperissime semp barbam ⁊ caput
radentes **De Custodia magni Chaam** Magnus chaam
facit se semp custodiri die ⁊ nocte a xii millibus

sequitur nos propter timorem cum in summo amore et reuerentia et
obedientia habeatur per omnibus regibus de mundo sed propter mag
nificentiam suam Chan non volt teneri curiam et cum multis cum
principibus suis conueniunt illuc infinite gentes ita quod
preter istos xij m. et alia familia que est maxima num(er)o
comedunt in aula eius plus quam xviij milia forestum qui illuc
veniunt ensemant cum multis dominus tenent feudum ab eo
Cornutores curie et maxime prmone et piscatores omnes
sunt magni magni barones habentes omnes ora velata pa
nnis sericis et aureis ne anhelitus faciat fastidium dno
Chan quando bibit omnia in festu. tota ioculatorum quorum ibi est ma
xima multitudo pulsant et omnes genua flectunt vasa eius
aurea et argentea tot sunt quod nullus crederet nisi videret
magna que est vini in medio aule totum ex auro puro
maximum ut magna vegetes plenum optimo vino eo quod
habeat per tota terra omnes barones conueniunt ad curiam
ducit secum prima uxore et comedunt omnes in dicta aula
Magnus Chan chaa facit in quolibet anno xiij festa quorum
unum est festum natiuitatis sue et in quolibet festo induit secum
xij m. baronum quibus donat singula indumenta coloris
robe sue sive tunice et unum baltheum aureum per singulos
singulis festis et multe robe sunt ibi valentes singule x m.
florenorum auri propter margaritas et alios lapides preciosos
super eas consutos In festo autem natiuitatis magni chaam fiunt sibi
predicta cum semina et piscatores feudorum et aliorum gratiarum ad
quos sunt xij barones auditores ordinati et tali eo die omnes
tarthari de mundo parui et magni mares et femine orant
deos suos pro vita et prosperitate chaam . Kal. februarii facit
chaa et omnes tarthari de mundo magnum festum quod vocatur

festum album et induunt alba et omnes tarthari et maxime
tenentes circa chaam exenant eum cum maximis donis
auri et argenti et lapidum preciosorum et equorum alborum et omnes
tarthari exeniant se isto die hac enim die exenant chaa
plus quam C millia alborum equorum Sunt eciam quinque millia
elephanti et cum camelis cooperti omnes pannis sericis et aureis
portantes utensilia et vasa aurea et argentea et orta
magni chaa et omnes ducuntur hac die coram eo onerati
hiis armatis illis Summo autem mane huius festi albi omnes
reges duces marchiones Comites barones et omnes offici
ales provinciarum quia in qualibet provincia habet prepositos suos quos
omnes officiales omnium regnorum reducit de omnibus corporibus
et nuncitatibus coram eo ut quisque audiunt appellaciones Omnes
et officiales curie et aule conveniunt personaliter coram eo
stante in altissimo et pulcherrimo solio tunc unus ad hoc
ordinatus surgens clamat Inclinate vos et adorate dominum
vestrum Tunc omnes prostrati adorant chaa Postea tangunt
quoddam thuribulum fumigante incenso plenum quod est super
quoddam altare ibi patet ubi scriptum est nomen magni chaa
facientes non illi magnam reverenciam Post hec ducitur quidam
quidam leo ad hoc nutritus qui scito facit magnam reverenciam
adorans magnum chaa Hoc festum fit in civitate cambalu
ubi moratur chaa mensibus decembris Ianuarii et februarii propter
circa spatium ad quam civitatem omnia animalia venacione
capta per quoscumque magnos et parvos istos iii menses ad
xl dietas facit portari salita et parata ad servandum usque
ad tale festum et hec omnia servantur propter expensas curie
De venacione magni chaam Venacionem magni chaa
preficiunt duo barones germani habentes in exercitu singuli

sub se xm hominum cum singulis canibus ita quod sunt xxm ca
nes. Magnus autem chaam mittit multos leones et maiores
ad venandum qui naturali colore sunt varigati de colore
albo nigro et rubeo. Adhuc etiam mittit multos leopardos et
lincos. Cum vero vadit venatum dicti barones de eius man
dato congregant dictos suos subditos cum canibus suis qui
cingunt omnia dicta terra leones vero et leopardi et lince tunc
laxantur. Minus hiis tantum qui capiunt omnia animalia
silvestria scilicet magna et hec est pulcherrima venatio de mundo
De venatione avium Pro venatione avium ducit secum
magnus chaam xm hominum quando vadit venatum et alios
quinque millia hinc inde xm gyrfalcos et multos alios cum
austurcibus multas aves autem perdite non gestantur in manu
et semper volant circa quelibet avis habet in pede ut ala scrip
tum nomen domini sui. Ordinati autem sunt duo barones
qui semper stant loco eminenti cum vexillis ad quos portari
debent omnes canes equi perditi ut aves et quicquid aliud perdi
tum fuit et inventum barones vero de restituendo sunt fide
les et tanti aves vero amisse usque septimanam quam portat
redduntur et cetera vel perditur quia est pena magna posita
super hiis omnibus hoc ordinatione vero magnus chaam stant
xm hominum in locis debitis et dum ad inviandum et vo
candum aves perditas et ad accipiendum venata magnus
vero chaam vadit tunc super quatuor elephantes portatus
intra quandam domum factam de arundinibus cooperta coriis
leonum dictorum colorum depicta et ornata intus et extra op
timo auro que potest faciliter deferri constitutam super iii de
poni plicari et explicari in palacio autem tenet ille multos
barones secum et xxx gyrfalcos quos laxat in aucu

pando Circa eum est equitatus magnus comitiva baronum. De domo vero predicta post venationem videlicet ut libet facta aut venatione venit ad morandum in campo ubi sunt plus quam x(m) papilioni suarum gentium. Papilio enim suus qui est ibi maximus cuius aula capit mille milites huic coniungitur huius aula et camera domini tunc. Sunt etiam dictum papilione camere et camera ista sustentati sunt iiii(or) columpnis aramatis camere autem et aule coperte sunt pellibus dictorum leonum ipse aeris intemperie a qua optime isto defenduntur. Omnes aule et camere papilionis magni chaam sunt intrinsecus foderate pellibus hermelinis et vaijs et zobelinis. Zobelinus est quidam animal ferum et silvestre pulchritudinis magnitudinis faciens cuius pellis est carissima. Una enim fodatura militaris de pellibus zobellinis valet ii(m) bisantos auri florenorum. Circa papilionem etiam domini sunt multe tende ubi morantur concubine et uxores domini chaam. Sunt etiam alie tende ubi tenentur girefalci et falcones domini. Omnes tende papilionis et tendarum sunt serice. In hoc campo moratur ii(bus) mensibus in aucupando et est ibi incredibile solatium nullus autem mercator aut homo artifex audet canem canem aut avem venaticam prope dominum ad xx dietas. Post hoc vadit ad magnam civitatem cambalu que est caput regni magni ibi facit tunc magnum festum cunctis tribus diebus.

De civitate cambalu

Civitas cambalu est magna huius xii portas singula maximos burgos in quibus hospitantur omnes homines hospites mercatores et forenses quorum confluit illuc maxima et incredibilis multitudo cum incredibili mercancia serica et lapidum preciosorum de india et Mangia et aliis multis provinciis et maxime de catayo ista

q qualibz die portant illuc m carrute de serico qz ibi
operatur optime sericu cu auro qua ipe confluunt omnes
puincie pquinq fero vicine hz civitas latas vias et
ad filu directas et pulchras domos et palacia multa In medio
aut e palaciu iusticie in quo pendet campana pq
q tum sonitu nullus audet ire nisi pro infirmo aut
parturiente femina et pp cu lumine Custodes aut porta cus
todiunt de nocte a m hominibus nullus timore nisi latronu
In suburbiis aut Cambalu morant xx milia meretricum

De moneta magni Chaam Magnus chaa facit mone
tam in Cambalu tm et fit de cortice arboris de cortice interio
ri mori ad modu papiri que scissa ad forma denarii
et sculpta in ea forma sigilli dni expenditur recusant
aut monetam aliam expendere p proximi puincias dic
tionis eius sub pena capitis Forma monete diverse va
lent singula a thuren paruo usque ad mediu venetum et
usque ad unu venetum et a medio floreno usque ad x flo
renos secundu gradus suos singula scz monetarum Omnes
etiam lapides preciosos aurum et argentum accipit a merca
toribus rex et aliis unicuique portant quoz quantitas et co
pia e incredibilis et qui non assignaret thezaurariis
suis ut expositatum e esset in capitis periculo et hoc facit
ut curreat dicta moneta Omnes igitur assignant et accipiunt
a dicto thezaurario dicta monetam Magnus chaa con
stituit xii barones qui ordinant et pvident de omnibus
que expediunt statum et condicionibus proximi provin
ciarum mittentes ad singulos dnos et iudices ut expedit
Habent singuli singulos iudices et xii notarios et mo
rantur omnes in magno pallacio qd e in medio civitatis
cambalu

Palacium autem regis quod est cambalu circuit iiii^or milia-
ria. Infra quas intra iiii^or alia palacia ubi reponuntur omnia
vasa et arma domini regis et omnia necessaria. Hoc pa-
lacium habet in facie ad meridiem xv portas; media aperi-
tur solum pro ingressu et exitu regis. In v milibus postis
et plus semper stant parati cc equorum diversis locis per circuitum
ad xxx miliaria ab invicem distancia quos mittunt
civitates et civitates circumquaque. Sunt etiam et alia loca ad iii
miliaria distancia in quibus morantur cursores pedites.
Omnes enim cursores cinguntur tintinnabulis multis. Cum igitur
rex vult mittere ad aliquam provinciam equitant duo capi-
tibus et corporibus ligatis per velocissimum cursum equorum et
currunt in tantum quod una die equitant ccc miliaria. Cum
autem veniunt ad postam dimittunt equos fessos et accipiunt
recentes quos semper paratos inveniunt. Cum autem vult
mittere cursorem peditem vadit cinctus quidam illis
tintinnabulis cum litera domini. Cum autem venit infra iii miliaria
tunc audito sono tintinnabulorum tunc statim paratus est
alius sic cinctus qui statim accipiens literas domini currit for-
titer. Tandem invenit et alium ita paratum ut dictum est et ipso
quiescente alius currit. Et sic faciunt omnes usque ad terminum
vie currende. Et sic isto modo rex nova provinciarum a x dietis
infra unum diem et noctem. Omnes autem cursores sunt sti-
pendiati a rege. De provisione magni Chaam. Mag-
nus autem Chaam mittit singulis annis aut alio tempore
ut oportet ad omnes provincias nuncios scire si que perdidit
per pestem blada sua et tunc provincie lese pecuniam dimittit
de tributo illius anni et providet de suo in victu et se-
mentum habet enim rex magna horrea frumenti ordei

& xiiij & xxxi que fuat p iiii^or annos Sic eciam providet
providens prestando eis animalia qui provincie ledunt peste
animalium habet etiam rex magnas greges animalium omnium per
omnes etiam vias maiores omnium provinciarum facit plantari
arbores invicem propinquas ut non errant transeuntes per de-
serta maxima Omnibus etiam pauperibus venientibus de Cam- ¶
balu providet in blado sufficienti et facit etiam omni die ele-
mosinam de pane et ideo homines ad palacium confluunt
In provincia Catay est quedam vena lapidum nigrorum qui
optime ardent et lucent sicut ligna sunt tamen de lapidibus
et melius foc et melius ardent Magnus chaam misit me
marcum polo ad quandam provinciam ad occidentem ad quam
perveni in quatuor mensibus et tunc multa vidi eundo
et redeundo eundo etiam de Cambalu ad x miliaria
vidi pontem pulchrum super quodam maximum flumen
Pons enim ille est totus de optimis marmore cuius longitudo
ccc passuum latitudo vero viii habet xxiiii arcus et pilas
Patria autem adiacens ad duas dietas habet multos arti-
fices in sericis et auro et est bene habitata et sunt humane
gentes multas et multarum mercacionum et artium hic est que-
dam civitas ubi nascitur multum vini de vitibus
de quo non est in provincia propria catay ubi enim sunt magna
copia armorum pro rege chaa Per xx dietas sunt pulchra
et amena loca et bene inhabitata et multe mercaciones et ar-
tes maxime operis de serico et auro habundat enim in
multis victualibus et fructibus Est enim ibi quedam magna
civitas que est caput cuiusdam regni ubi modo regnat
mangala filius magni chaam Ista civitate est muris

gyrans v miliaria vbi sunt fluuij lacus et fontes et vi
daria pulcra Juxta murum est quoddam palacium in quo est
totum paratum ex auro deaurato In viridarijs vero infra hunc
murum est maximum solacium venacionis Nam circa palacium
moratur familia magna regis mangalo Terra est
xx dietarum predictarum multum amena et bene habitata habu
dans in blado et omnibus fructibus arborum et maxime mo
rus et omnibus delectabilibus Cuius gentes ydolatre sunt ma
ximi mercatores et venatores quia ibi sunt animalia silues
tria et aues venatice et venabiles De provincia abalec
Postea est quedam provincia plana durans duas dietas
nomine abalec mangi habundans in omni blado et zinzi
bere quod portatur per provincias et multis ciuitatibus et castris
Gentes sunt ydolatre artifices et mercatores Postea est
alia provincia montosa vallibus amena et nemoribus du
rans versus occidentem xx dietas habundans in multis ciui
tatibus et castris Cuius gentes ydolatre viuunt de multa
venacione que est ibi bestiarum siluestrium vrsorum daynorum lu
porum ceruorum sine licia camporum Cum sol ibi multe
bestie domestice De ciuitate Cambalu Ciuitas Cam
balu est caput imperij tartarorum gyrans xxiiij milia
rijs et est quadrata muri eius sunt alti xx brachiis
habentque in qualibet fronte iij portas super quolibet por
tam et angulum quadrum unum est palacium Ita quod in fron
te qualibet sunt quinque palacia magna in quibus seruantur
vtensilia per exercitu et circa magnum chaam infra muros
eius consistit maximus fluuius Juxta hunc fluuium est magnus
lacus in quem fluuius intrat in qua lacu est magna habundancia

piscium magnorum. Iuxta lacum vero in muro circuitus est palacium
imperiale altissimum habens xxv portas ad meridiem quarum
media nunquam aperitur nisi cum inde exit rex. Circuit
autem murus circuiens palacium iiii^or miliaria. Cuius aula
maior capit vi^m hominum convivancium. Aule autem que intus
sunt et camere sunt cooperte auro et argento et picte pul
cherrime et ornate ita quod splendent. Circa palacium autem
sunt multa prata et viridaria ibi sunt cervi albi et multa
animalia silvestria. Sunt eciam ibi multa animalia muscata.
Palacium autem et viridaria et lacus cinguntur magno et
alto muro. Extra hunc murum est alius murus inter quem sunt
viii alia palacia maxima ita quadrata quadri muri
una et singulos frontes disposita in quibus reponitur the
saurus magni chaam. Iuxta hec palacia prope ad tria
miliaria est quidam mons altus c brachiorum rotundus
gyrans unum miliare in quo fecit ... poni et plan
tari magnus chaam et impleri arboribus viridibus semper ita
quod mons est viridis et semper plenus fructibus. Ubi eciam fecit pala
cium magnum et pulcherrime totum viride intus et extra de
pictum. Est ibi tempore congruo et trahit magnum solacium et
vocatur locus mons viridis. Prope hoc palacium in eodem
monte fecit aliud palacium simile per omnia isti in quo terr
tucia filii primogeniti mortui qui debet post eum imperare
nomine Chemur. De uxoribus et concubinis magni Chaam
Magnus chaam qui modo regnat scilicet anno domini m° cc° xx°
habet iiii^or uxores legitimas que vocantur regine quarum
prima est sibi carior in inicianis et in omnibus honoribus
Cuius primogenitus est primogeniti mortui filius post regem

pter ipsum. Quelibet autem predictarum quatuor magna habentes
singule ccc domicellos castos et multas domicellas et
multam aliam familiam ita quod quelibet tenet in sua curia
x^m hominum. Habet etiam rex C concubinas iuvenculas pul-
cherrimas et electas de toto regno quarum vj tenet per
manum tribus diebus post quos tres dies alie vj succedunt.
De mulieribus predictis habet xxij filios quorum septem
sunt reges in magnis regnis. Alij vero nec non filij con-
cubinarum qui sunt xxv sunt magni barones. Super quoddam
flumen latum medio miliari et longum hxxx dietarum
est quidam pons lapideus latitudo eius est viij brachiarum
copertus copertura lignea pulcherrime depicta sustenta-
ta columpnis marmoreis. In hoc ponte sunt tot stationes
quod exactor magni chaan qui semper est ibi recipit quolibet
die pensiones stationum mille besantos auri qui valent
v^c florenos auri. Super hunc fluvium iuxta pontem est
magna civitas nomine Sindifa super quam etiam sunt multe
alie civitates et ville tantarum mercationum et talium quod esset
quasi incredibile nisi videnti et maxime auri et lapi-
dum preciosorum et speciarum. **Provincia thebet** Est et post
hec quedam magna provincia nomine thebet destructa a
magno chaan habens quoddam desertum xx dietarum et habun-
dat in omnibus silvestribus et maxime leonibus et aliis
feris. In cuius deserti introitu est quoddam arundinetum
arundinum maximarum longarum xv brachiarum et grossarum
trium palmarum quas transeuntes frangentes in igne
calefacientes earum sonus strepitum grandem multis miliaribus
auditur terrent et fugiunt animalia fera et sic transeunt
homines aliter numquam possent transire portare aut ad

victu necessitatis per xx dietas caret illa terra omnibus
necessariis Post hec sunt multe mediocres provincie civitates
et castra habentes consuetudinem nunquam virginem maritandi
et propterea omnes forenses transeuntes rapiunt rogando eos
ut quamdiu ibi morantur teneant earum filias et donant
eis Cum maritande sunt quelibet portat in festo discur
rendo ad collum omnia iocalia dictorum forensium sibi do
nata et que plura portat signa sue defloracionis scilicet
iocalia melior reputata citius maritatur Gentes huius
provincie sunt ydolatre et vivunt de agricultura et venatio
nibus quibus vendunt eos in Cynamomo Sunt etiam
ibi multa flumina ubi inveniuntur aurum de palliola arseta
ipsius provincie est corallus qui est ibi carissimus Ibi etiam sunt
multi panni auri et serici et bucarini et zendadi Ibi nas
cuntur multe species que nunquam apud nos sunt Sunt etiam
ibi multi mastini magni ut asini et alii canes ad ve
nandum ferarum multarum et falcones lanerii optimi Gen
tes huius provincie maxime sunt nigromantici De provin
cia Baddi In provincia magna Baddi que propter sui mag
nitudinem divisa est in septem regna et subsunt magno
Chaan Ibi est lacus ubi reperiuntur perne copiose et lapides
turchimenses Sed nullus potest inde accipere nisi magnus
Chaan sub pena capitis Moneta maior est ad pondus
unius sagii de auro qui valet sicut florenus Minor vero fit
de sale cocto et transitato in forma de qua lxxx valet
unum sagium Habent etiam animalia facientia muscum Habundat
etiam ipsa in venacionibus et vino licet faciant optimum vinum de
riso Et aliis speciebus nobis incognitis et mandis et gariofolis
qui nascuntur in parvis arbustis Est etiam iuxta provinciam

Gaddi alia provincia que distat versus levantem in occidentali
dus habet multas civitates et castra sunt ydolatre est ibi
flumen magnum in quo copia auri de palliola Provincia
autem gaddi et ista sunt eandem consuetudinem conmittendi
uxores forensibus sicut supradicta provincia Camul quod fa
ciunt amore deorum suorum Addunt tamen isti et gadditi quod quam
diu stat quoddam signum quod ponit forensis super ostium domus
dominus domus non revertitur ad domum suam sciens et volens
ipsum forensem gaudere cum uxore sua cum in suo exitu
mandaverat debere forensi servire et obedire in omnibus et
maxime in camera sicut et sibi De magna provincia cha
raam Magna provincia nomine charaan est post istam provincias
que propter sui magnitudinem divisa est in septem magna
regna in quorum duobus regnant duo filii magni chaan
Est ibi quedam magna civitas magnarum mercacionum et
opum in qua est consuetudo quod vir permittat adulterari uxo
rem suam Gentes huius provincie sunt ydolatre et sub
sunt magno chaam ubi de eius mandato currit mo
neta facta de porcellanis que reperiuntur de mari Indie
et sunt albe et tam grossum sunt fusticum quod inde fiunt pul
chre et magne scutelle Comedunt carnes crudas tri
tas mixtas cum multo allio et speciebus lxxx denarii facti de
porcellanis valent unum sagium argenteum Sagius vero
argenti ponderat duos venetos et octo sagii argenti va
lent unum sagium auri Hec provincia durat x dietas scilicet primum
regnum suum quod est septima sua pars De secunda parte In secunda
parte eius que est secundum regnum est quoddam flumen ubi inve
nitur aurum de palliola satis Aurum et aliud invenitur
in eius montibus quod tamen est grossius quam illud de palliola

habundant tamen in auro q dant unu sagiu auri p sex
sagis argenti lit; valt octo Subsūt eē magno chaam
cuius filius etiā regnat hic Crucit eē hic pdicta moneta
de p'tiualat maris Indie fcta In hac eē puincia sūt ser
pentes maxīm longi x brachia et grossi x palmarū
in gyro hntes duas tybias ppe caput et pedes leoninos
cū una ungula oncata Caput aūt et os hnt ita
magnū q glutit hoiem dentes eē habz maximos
Est igit terribile eos vidē nō solū hominib; s; aliis aīa
lib; sc; leonib; quoz cauuas et catulos ut eē rpm in
ventū leonē sspens hg di in vade nō vetur Capitur
aut sic vadit de nocte querens pdam de die aut
morat sub tēra ppt caloze vadit maxime p sabulem
facit magna viam et vestigia sic magna venges tūc
venatōes figūt pfunde fortes palos hnt inde per
viam eiu ligantes in singlis palis gladios acutissios
ad longitudine palme Serpens aut rediens ad cau
nam indeq transiens incadit in gladios int quos p ira
et dolōe se volutans frequenis confossus morit Cuius
fel et carissimu Et bibatur liberat a morsu canis rabi
di facit etiā facilit pere desspenta eē e ponde dis
ssum modicū sup quic apostema tucat statim Car
nes etiā eius care vendutur ad comededū quas bo
nas dicut Gentes ille sūt sub magno chaam utun
tur in guerra coraciis bubalinaz pellium et lanceis
et scutis et balistas Sunt eē ydolatre et pessimi hoies
qui reservatur a dno tartaroz hnt eē optios equos
qui ibi nascitur qui eē ducitur in india ad vende
dum De puincia ardadam Post puinciam charaia e

Provincia ardadam subiecti sunt etiam magno chaam omnes homines
sunt milites de nullo curantes nisi de venatione et guer-
ra omnia alia negocia eorum faciunt uxores Omnes etiam
faciunt dentes aureas tunicas includentes in eis ipsas den-
tes et semper portant Cum mulier parit statim surgit
de lecto et vir intrat lectum eius et habet curam pueri in omni-
bus preterquam lactandi eum usque xl dies cum eo consang-
uinei et amici more puerpere congaudentes faciunt
magnum festum dicentes quod oportet eum propter laborem habere cum
uxore sua de nato puero Cibus communis sunt carnes
et risum potus vero vinum de riso et speciebus Moneta
grossa est de auro parva vero de porcellanis predictis carent
vero argento habundat tamen in auro quod dant unum saggium
auri pro quinque saggiis argenti qui valent xx venetos
Hee enim gentes non adorant alia ydola nisi maiorem
de domo dicentes quod omnes ab isto descendimus ultimam hui-
licam aut septimam Contractus eorum confirmant cum baculo
scisso per medium et signato soluto debito scinditur baculus
habitant in locis silvestribus et inaccessibilibus montibus et ae-
re corruptissimo ubi nullus extraneus vivere posset Et quia
provincia caret argento et habundat multo auro ideo mercato-
res portantes illuc argentum multum lucrantur dant enim
mercatores quinque saggios argenti qui valet xx veneticos
grossos et accipiunt unum saggium auri qui valet sic florenos
Anno domini M cc lxxij occasione regni charaa fuit
bellum magnum in ipsa provincia Cum enim magnus chaam
misisset illuc ad ipsius custodiam quendam filium baronem
nomine nestardin cum x m equitum Rex regni bangala
et mien quod confinat cum charaa timens ne tarthari

venissent ad auxiliandum ei regnum Balkana et Asser
paravit se ad eundum contra Nestardum habens in exercitu
suo XL^a equitum et ij^a elephantorum super quos singulos
erat ligneum castrum cum omnibus instrumentis oportunis et inter
iuge bestie et posuit campum contra Nestardum. Nestardus
autem dum hoc timeret eo quod parvum haberet exercitum respectu
illius et maxime quia tartari non erant assueti cum ele-
phantibus dimicare, Regem tamen et eius exercitum audacter ag-
gressus est. De industria tamen posuit se iuxta quoddam nemus
ubi erant maxime arbores ut elephantes plus fatigati
fugerent illuc onerati castris ligneis et ruentes in arbo-
res frangerent castra. Equi igitur tarthororum videntes elepha-
tes quos numquam viderant pavefacti contra hostes accedere
non audebant. Nec quantumcunque puncti moveri ad bellum.
Tunc tarthari descendentes et equos ligantes pedestres
aggressi sunt hostes elephantes tamen et non homines vul-
nerantes lapides et tela iactata de castris non timentes. Ele-
phantes autem lesi ictibus tarthororum dispersi fugerunt ad ne-
mus et in arbores impingentes fregerunt omnia castra.
Tunc tarthari hoc videntes cucurrerunt ad equos suos li-
gatos et eis ascensis hostes ita fortiter sunt aggressi et
prostrati quod ipsis captis et occisis victoriam reportaverunt.
Quo facto euntes ad nemus ceperunt elephantes et tunc
magnus Chaam cepit et tartari uti elephantibus in pre-
lio et post hoc magnus Chaam subiecit sibi regnum Bal-
kana et Asser. Dimissa provincia Ardadan invenerunt
quendam maximum desertum qui durat duabus dietis
et dimidia ubi nulla est habitatio hominis. Ultimo est
ibi quidam locus ubi fiunt nundine totis diebus in septi-
mana. Ubi invenerunt quosdam homines silvestres

dimorantes ibi in accessibilibus montibus quorum introitus
ad omnibus consimilibus ignorantur propter altitudinem et defectu hy-
portant ad nundinas multum aurum quod in illis montibus
invenitur et commutant cum argento dantes unum saggium auri
qui valet sex florenos pro v saggis argenti qui valet xv ve-
neticos **De regno Myen** Post provinciam Ardandan est ma-
ximum regnum Myen quod est contiguum Indie versus austrum
cuius regni xv diete sunt ineabiles absque hominum habita-
tione. Sunt etiam ibi multa nemora in quibus sunt multa ve-
nenosa et quasi infinita animalia silvestria et maxime multi
elephantes et unicornes. Post illas xv dietas est magna
civitas nomine Myen que est caput regni. Gentes autem re-
gni et civitatis sunt ydolatre et subsunt magno chaan. Rex
autem regni huius quidam ditissimus ante mortem suam
ad perpetuam suam memoriam et pro anima sua fecit edificari
super sepulchrum suum quod sibi paravit duas turres lapi-
deas altitudinis x passuum que rotunde in cacumi-
nibus habebant in culminibus multas campanulas sive cam-
panellas aureas et argenteas flante aurora sonantes
quarum una erat cooperta de auro plus ad grossitudinem
digiti et alia de argento. Cum autem magnus chaan obti-
nuisset provinciam videns opus et mirans destrui non
permittit. In provincia hac longinqua per partem et per nemora
sunt multa animalia silvestria et maxime elephantes et bo-
ves et hyrcos silvestres maximos. **De provincia malgana**
Malgana est magna provincia habens per partem longinquam
et est contigua Indie versus austrum. Vivunt autem in
risis et animalibus quorum carnibus et lacte et risis gen-
tes vestiuntur. Habundat etiam in bambace, spica nardi,
Galanga, zinziber, zuccaro et multis aliis speciebus ha-

bundat etiam multo auro et elephantibus ymaginibus et omnibus
aliis speciebus animalium picture eciam indelebilibus figuris
diversarum avium et animalium puta aquile et draconis per
pisces faciens et totum corpus depingunt subtiliter homines pun-
tis et qui plures habent picturas pulchriores meliores re-
putantur. Item est quedam provincia in oriente que subest
magno chaa cuius gentes ydolatre habent linguam propriam
et vestiuntur animalibus et habundat in omnibus et auro et ar-
gento. homines et mulieres portant brachialia in brachiis
de auro et argento sicut portant tero thumai de toris totto
quod dicitur armileder portant etiam in tibiis fusalia de eisdem
Longe ab aman viij dietas est quedam provincia nomine
tholomai que habet propriam linguam et subest magno chaa
habet multas civitates et castra cuius gentes sunt ydolatre
pulchre sed brunni homines quia sunt ad orientem. Sunt etiam
ibi in arenis et comburunt corpora mortuorum. Ossa autem po-
nentes in cassis ligneis et abscondunt in altissimis mon-
tibus ne ab hominibus et animalibus valeat inveniri. Ista
provincia accepit monetam usualem porcellanas Indie facta
De provincia Cingui Cingui est quedam provincia ad ori-
entem durans per dietas tandem etiam durat tholomai
cum habet loquela et habet autem provincia habet linguam propriam
et multas civitates et castra cuius gentes ydolatre sub-
sunt magno chaa quorum magna civitas et caput
regni vocatur Cingui faciunt etiam pannum pulchrum
et subtilem de corticibus arborum quem nobiles induunt in esti-
tate. Sunt etiam ibi multi leones et valde periculosi adeo
quod nullus homo audeat dormire de nocte extra domum nec
naute dormiunt in mari prope terram quia omnes ho-
mines in venationibus occidunt leones. Sunt etiam maximi

& crudelissimi leones Sunt enim homines provincie huius et
canes ita audaces quod unus homo & duo canes occidunt le
onem Sic homo inveniens leonem in nemore armatus arcu
& sagittis laxat duos canes quorum unus invadit leo
nem a tergo & mordet eius caudam & alius latrat ad eum &
homo sagittat animal Canes enim sic sunt multi quod se ita cus
todiunt quod leone ledente non leduntur ab ipso Leo igitur
se videns ab hostibus undique circumseptum querit arborem
cui tergum valeat adherere qua inventa quamvis iam
fractus de morsibus & sagittis resumit audaciam quam ta
men perdiderat morsibus & latratibus canum & convulneribus sa
gittarum Sunt canes ipsi audacius aggrediuntur & fortius
homo eciam fractus sagittat ergo & sic leo deficiens moritur

De civitate Gantasii Civitas Gantasu est prope provinciam Cong
no Est enim multum nobilis & magna & est caput catai
ubi est magna habundancia desercio Ubi eciam fiunt panni
aurei & serici & multi zendati Ad tres autem dietas est alia
magna civitas nomine Changala ubi fit multum sal hoc modo
Est autem ibi quedam terra que ad congeriem adunata & opponi
infundi aqua pura & dulcis Aqua vero in excolata fiunt
bulie que coagulatur in optimum & albissimum sal hoc autem
fiunt quia multum amari longe a Changala vi dietis
Est autem alia magna & nobilis civitas nomine Candisi
versus meridiem quam cum dominus magnus chaan habebat regem
& sub se xii civitates Civitas autem & regnum habundant
in pulchris viridariis & montibus fructibus Longe autem ut
est a Gandisi versus meridiem quam dominus magnus chaan
habebat regem & sub se xii civitates Civitas autem & regnum
habundant in pulchris viridariis & montibus fructibus Longe

dicit ut scil a tandisi .x. dieb[us] e[st] alia magna
et nobilis noie vongtan h[abe]ns mayo[re]m flumen qui
diuidit[ur] in duos ramos unus vadit versus maxima p[ro]uinc[ia]
que d[icitu]r mangi q[uod] e[st] versus orientem que ad eos magna
e[st] q[uod] si gentes eius essent p[ro]bi maximus peo[rum] multi ne
et t[er]re ip[s]ius magnitudinis totum orbem sibi subiugare de
berent et t[ame]n omnes ille gent[es] sub[iecti] sunt magno chaa qui
ip[s]am p[ro]uincia[m] diuisit in octo magna regna Alius
fluuius p[ar]s dicti fluuii vadit versus occidentem ad p[ro]
uinciam maxima[m] Cathay que e[st] versus nos p[er] hunc
fluuium nauigat tot nauib[us] ciuitates q[uod] e[st] mirum
videre portant[ur] sp[eci]es et alias m[er]cat[ur]ias Dominium aut[em]
ciuitatis et regni vongtan durat .xvij. diet[is] in quo
spacio sunt multe ciu[ita]tes et castra et alia habitaciones fre
quentes Gentes v[er]o eius et aliar[um] p[re]dictar[um] ciuitatu[m] et
regnor[um] sunt ydolatre et sub[iecti] sunt magno chaa Post
istas .xvij. dietas inuenit[ur] fluuius Caycomoria qui
latus e[st] .viij. miliar[ibus] et sic p[ro]fundus q[uod] magne na
ues nauigat illu[m] in quo magnus chaa h[abe]t .xv.m
nauium quar[um] queli[bet] port[at] .xv. equos et eq[ui]tes et .xv.
nautas hos aut[em] tenet ibi magnus chaa ad vehe
du[m] exercitu[m] et victualia q[ua]n[do] op[or]t[et] eu[m] mittere ad insulas
magnis maris Sup[er] hunc fluuium sunt due magne
ciuitates hinc et inde ex oppo[s]ito maris distantes ad una
dieta et hic e[st] t[er]ra magni quonda[m] regis p[ro]uinciam hoc
aut[em] fluuio transito intratur t[er]ra et magna p[ro]uincia
magni de qua amodo dicetur De p[ro]uincia Mangy
In p[ro]uincia Mangy erat quida[m] rex ditissimus et

fortissimus pre omnibus qui umquam fuerunt in mundo preter
magnum Chaam. Homines autem huius regni erant effeminati
non curantes de armis sed luxurie vacabant et omnibus de-
liciis hostem nullum timentes quia eorum terra fortissima
est et civitates eorum habent fossata larga et plena aquis.
Si enim fuissent viri bellicosi totus mundus ipsam pro-
vinciam non cepisset. Rex tamen eorum licet multum luxuriosus
tamen erat adeo iustus quod stationes operum claudebat sed
manebant indempnes aperte. Et adeo erat misericors quod
omni anno multa faciebat opera misericordie puerorum a parentibus
proiectorum quorum XX milia colligebat a divitibus et nobilibus ca-
rentibus filiis in filios adoptari. Alios et alios eodem
modo proiectos matrimonio copulabat eis in omnibus necessariis
providendo quorum quibus erat per hunc modum valentes. Ubi habebat
etiam iste rex M domicellos et M domicellas in curia
eius servientes. Anno domini M°CC°LXVIIII° magnus Chaam
volens sibi provinciam subiugare misit illuc per mare
quendam baronem suum industrium et strenuum nomine Bayam
cognomento centum oculi. Data ei magna classe et apparatu Baya
autem in pauco tempore cepit XII civitates eiusdem provincie.
Postquam hec autem accessit ad maximam civitatem regis nomine
Quinsay ubi erat et eius curia. Rex autem visis tam mag-
no exercitu timens quod segnes essent armis M navi-
bus de suis et gente sua fugit ad insulas maris occe-
ani dimittens regnum in uxoris custodia. Ipse numquam
rediit. Regina autem diu prudenter se defendit.
Et recordata quod consulti astrologi viro suo aliquando di-
xerant quod civitas et provincia vinci non posset nisi per ho-
minem habentem centum oculos interrogavit de nomine

pincipis audies aut qd moretur e oculi misit et reddidit
se et terram magno chaan cui omnes civitates et tota terra
Mangi fecit similiter regina ad se ducta magnus aut
chaam tenuit reginam ut decuit reuerenciam Decimum te
Corgamoi Ciuitas prima que e in introitu prouincie ma
ngi vocatur corgamoi que e magna et
nobilis Gentes aut eius et tocius prouincie sunt ydolatre
et comburunt corpora mortuorum qd et omnes ydolatre faciunt
hec aut ciuitas habet maximum nauigium in flumine qd est
iuxta eam noie Caromora habet tamen quia e prope
mare fit tamen salis qd eo aliunt ... ciuitates ex quibus
chaa recipit magnos redditus Ad hanc ciuitatem adto
tam maximam prouinciam mangi que propter sui magnitudinem
diuisa e per magnum chaa in viiij magna regna non potest
aliquis ingressus propter mare et montes in meabiles quibus
cingitur nisi per vnam tamen viam que e an porta huius ci
uitatis Corgamoi hec aut via e tota silliquata prima
dietis huius hinc inde magna fossata plena aquis
Ad vnam dieta a corgamoi in capite huius viie e ciui
tas pulchra et magna noie Panghi in qua et prima ad
latterem currit moneta facta de cartis iubente magno
chaa est eciam ibi magna habundancia omnium victualium Ad
aliam dietam a panghi e quedam ciuitas noie Yin ubi
e maxima venacio omnium venatilium et maxime fasia
norum ubi tres fasianos dant pro tanto argento quantus valet
unus veneticus A ciuitate Yin quinque diete circa mare circa
civi certa qd sunt aliqua alie ciuitates infra dictum spa
cium magnarum mercacionum et maxime salis e magna
ciuitas Cangnoi que habet sub se duas xxvij bonas

ciuitates magnarum opulentas et mercationum huius autem ciuitatis
dominium tenui ego marcus polo auctor huius libelli iubente
magno chaam et pro ipso domino tribus annis De prouincia mangi

In prouincia magna Mangi est quedam pulcherrima prouincia et ame
na nomine Mangi habundans omnibus bonis uite huius ubi
eciam fit multa laboratura pannorum de serico et auro et magna
habundancia bladi et omnium uictualium. Ibi eciam est ciuitas nobi
lis et fortissima nomine Saianfu habens sub se xii ciuitates.
Hec autem ciuitas est adeo fortis quod aquis et lacubus altis pro
fundis circumsepta tribus annis post totam prouinciam captam ma
ngi et semper a magno chaam inimici obsessa nullo tartha
rorum poterat capi argumento. Clua princeps exercitus de
sperans se non posse capere ciuitatem nunciauit magno
chaam sibi esse impossibile. Illis autem fame conuenire ciuitatem
propterea cum ei uictualia per aquam negarent impediri. Magnus
autem chaam ex hoc nuncio angustiante dominus Nycolaus
et dominus marcus filius eius auctor huius libelli astantes dixe
runt: Si iubeat uestra magnificencia maiestatis quasdam
quibus in ytalia homines utuntur faciemus fieri quibus ciui
tatem poteritis obtinere. Factis autem duabus machinis et in
exercitu portatis ad primos lapides quos iecerunt in ciui
tate sic perterriti sunt rebelles maxime cum numquam talia
in illis regionibus sensissent nec uidissent quod statim
se per suos capitaneos reddiderunt et ex tunc magnus chaam
totam magnam prouinciam mangi possedit nemine con
tradicente De ciuitate Cingui Longe a Saianfu ad
xv miliaria est ciuitas non magna sed maxime na
uigii nomine Cingui. Ibi est maxima mercacio omnium rerum
eo quod est maximus fluuius de mundo nomine Quian est

aut latus aliubi x miliaria et ubi minor est latus sunt
septem miliaria longus aut est C dietarum Est aut tam magis
in navigiis quod excedit omnia navigia omnium aquarum citra
mare Ego enim maris semel vidi in portu huius civitatis
citra mare [illegible] navium grossarum hic enim fluvius transit per
pro magis provincias que sunt [illegible] circa potius plures
nationes et maxime serici opus et [illegible] specierum quod omnes na
ves citra mare non portant tot mercatores De civitate Cayngui
Super hunc fluvium est civitas parva nomine Cayngui ubi
recolligitur et portatur de regione adiacenti maxima habun
dancia frumenti et risi quod per suam copiositatem prebet primarie
parte cum sufficientes alimentum quasi toti civitatis magni
chaan Portatur aut ad civitatem Cambalu per flumina et
lacus intermeatas cum magno navigio et labore In medio
huius fluvii prope civitatem Cayngui est quedam insula
in qua est quidam monasterium monachorum ydolatrarum qui
vivunt in magna austeritate est aut numerus eorum ad minus
ducenti [illegible] Cingiosansu est quedam civitas prope Cayngui
in provincia Mangi ubi fuit [illegible] et facta Anno
[illegible] domini M° CC° lxxviij° fuit in ea dominus maris pro magno
no chaam Quidam [illegible] nestorinus nomine Mocsathis
fecit edificari ibi duas ecclesias pulchras quas adhuc
tenent [illegible] nestorini Cum Bayam cognomine C oculi
nobilis baro magni chaan missus esset ab eo ut subiuga
ret ei provinciam Mangi misit ipse Bayam quandam magis
nam [illegible] [illegible] qui vocantur Alani ad expug
nandum quandam civitatem ipsius provincie Mangi nomine Ching
ingina que est magna et nobilis et distat a civitate Cingi

giansu tribus dietis in quorum medio sunt multe civitates
et castra multarum mercationum. Alani vero expugnata et capta
civitate quam gentes reddiderunt se ei cum magna copia vi
ni et omni victualium invenerunt ibi omnes inebriati dor
mierunt. Cives autem sopitos invadentes omnes nullo
evadente occiderant. Quo audito Bayam misso illuc
gente maiori et capto prelio civitate omnes in ultione
alanorum occidi mandavit. De civitate Cingnoi. Cingnoi
est nobilis et magna civitas girans xl miliaria est
autem in provincia Mangi in qua civitate est tanta gen
tium multitudo quod est quasi incredibile. Mangi enim habet
tantam gentem quod si essent apti in armis qua virtute
omnes carent subiugarent sibi totum mundum. Sunt autem
ibi boni phisici et medici. Hec civitas habet sex pontes la
pideas adeo maximos quod sub quolibet transit magna ga
lena ut navis. In montibus huius civitatis nascitur mag
na quantitas zinziberis et reubarbari. De zinziberi recenti
dantur lx libre pro tanti argenti quantum ponderat unus vene
ticus grossus. Habet etiam hec civitas sub se xvi magnas
et nobiles civitates magnarum opum et mercationum. Fiunt
etiam ibi panni aurei et serici quibus gentes ille totum
induuntur. Dicitur hec civitas Cingnoi que interpretatur civitas
terre in qua mea sunt omnia bona terre in habundancia. Quin
say civitas que est maxima. Quinsay distat a civitate
Cingnoi v dietis in quarum medio sunt civitates
et castra magnarum opum et mercationum. Est autem Quinsay
civitas maxima de mundo girans c miliaria et
Quinsay enim sonat in nostra lingua civitas celi

quod dicit propter eius nobilitatem que est maximarum operum et mercato
rum Est autem quinsay ciuitas maxima de mundo girans c
miliaria terre caput prouincia mangi Ego autem marcus po
lo fui in hac ciuitate et sollicite quesiui de eius condicionibus
Ciuitas enim est tota edificata super aquas sicut venetiarum
ciuitas et in ea habet xii pontes lapideos sub quorum contractura
potest magna nauis propter suam altitudinem Sine pontibus
non potest meari per ciuitatem Sunt etiam ibi manentes xii artes
mechanice prout quarum quelibet habet xii status et in qualibet
sunt ad minus xii magistri principales et in aliqua xx in aliqua
xl qui presunt stacionibus de singulis proinde disponentes
Isti magistri non laborant sed faciunt alios laborare et operari
et induunt se ita curiose quod quilibet videtur esse unus rex Sunt
etiam ibi tante et tot mercatores quod incredibile est non vi
denti Habet etiam hec ciuitas pulchriores et pulchriores mulieres
deliciose comorantes in domibus depictis de quibus sunt
manentes iii Distat autem hec ciuitas a mari occeano
xv miliaribus Est statutum etiam et consuetudo ibidem quod quilibet
quilibet diues debet facere aut facere operari in domo sua ce
tera que sunt pertinentes operi sunt Ciuitas autem tota
strata est siliquata lapidibus ad latum ciuitatis Omnes
comedunt carnes animalium mundorum et immundorum ex
pendentes monetam de carta quam facit fieri magnus cha
am isto modo Accedunt namque mori corticem et talem parant sicut
apud nos papirus quod fiunt inde carte sicut papirus Mira
igitur ille carte fonduntur ad modum denariorum et imprimit
ibi signum magni chaam et expenditur per omnia ven
dibilia Super singulos illorum ponitur stat sibi de nocte

p custodes ppter malefactores puniendos et ne ciuitas posset
rebellari Est etiam in ciuitate quidam mons super quem
est turris et in turri custodia hns quandam tabulam sonoram
et quando in ciuitate ignis fortuito accenditur eo quod ciuitas est
in maiori parte lignea tunc custodes pulsant illam tabulam
que valde remote auditur ut succurrant homines ad
ignem extinguendum Est etiam inter ciuitatem lacus circui-
nus gyrans per miliaria xxx totus clausus In quo sunt pulcherrima
palacia et domus pulcherrime que sunt nobilium ciuium quorum
sunt mirabilia opera Cumcumque igitur ciuis vult facere conuiuia
aut nupcias vadunt ad hunc locum et ibi inveniuntur omnia
utensilia parata ad hoc necessaria Cumque igitur ut dictum est ci-
uitas pro magna parte lignea est sunt facta in ciuitate spar-
sim palacia multa lapidea In quibus tempore ignis reponit
quilibet suppellectilia cara ad euadendum ignis periculum
A ciuitate usque ad mare occeanum currit magna aqua
qua per nauigant magne naues ab india et aliis locis
et multis prouinciis ad hanc ciuitatem Magnus chaam diuisit
prouinciam mangi in ix magna regna dicta et pote-
tia multa In ciuitate quinsay quia est caput regni et totius
prouincie moratur unus de ix regibus illis qui sub se habet
adunc e ut hic ciuitates In singulis autem regnis habet mag-
nus chaam propositum suum cui quilibet rex illorum nouem debet
reddere racionem de omnibus prouentibus et expensis In prouincia
mangi sunt M cc ciuitates et in singulis sunt custodes
magni chaam pedites et equites in tanta multitudine quod esset
incredibile nisi videnti Gentes autem prouincie mangi
multum intendunt astrologie et propterea cum nascitur aliquis

scribitur annus et mensis dies et hora et punctus nativitatis
ut quilibet sciat statum suum et opera secundum signa et planetas
et cursus siderum consulendo prius astrologos antequam aliud novum
inchoat **De viridariis fructibus palaciis et aliis in Quinsay**
Circa civitatem est quidam locus circumdatus per miliaria
inmuratus alto muro ubi sunt pulchra viridaria habundancia
optimis fructibus Sunt etiam ibi multi boni fontes et lacus
continentes optimos pisces In medio autem est unum et pulcher-
rimum et maximum palacium de mundo quod fecit fieri Symsai
quidam rex totius provincie Mangi Palacium autem habet
xx aulas maximas omnes eiusdem magnitudinis et est
picta ex auro puro et optimo In qualibet autem aularum ipsarum
comederint et spaciose sederent x m hominum Sunt etiam in eo-
dem palacio m camere magne In civitate Quinsay sunt m
milia et vi c milia scutulares Est etiam ecclesia christianorum
nestorinorum Est etiam in civitatibus et receptibilibus consue-
tudo quod oportet omnes habere scripta super portam domus omnia
nomina ibi habitancium et animalium que quilibet possidet Et
si quis moritur debet statim nomen eius delere Si quis autem
mutat habitacionem oportet eum delere nomen suum in prima habi-
tacione et rescribere in secunda Omnes etiam hospites oportet scribere nomina
sociorum habitancium suis hospitacium et mensem et diem in quo
ibi hospitati fuerint In provincia Mangi est plus de zuc-
caris quam in toto mundo **Redditus magni chaam** Redditus
autem quos habet magnus chaam in provincia Mangi nec non
in civitate Quinsay sunt isti De solo enim sale habet annuatim
Octingenta milia tomanos de auro puro Quilibet autem
tomanus valet octoginta milia saggiorum auri Saggius autem
plus valet quam florenus Octoginta igitur tomani valent

quinque mille millia saggiorum et vi^c millia de zuccaro aut
ex aliis speciebus habet ista provincia plus quam totus alius mundus
et de omnibus dant curie magni chaam iii libras cum
dimidia de centenario de totis sericis quod operatur in tota provincia
dant x libras de qualibet centena. Ego marcus polo auctor
huius libelli vidi computum redditus magni chaam in solo
isto regno quinsay quod est nona pars huius provincie magis
absque redditibus salis. Sunt igitur redditus quos habet mag-
nus chaam in solo regno Quinsay computatis preter redditus
salis cc x millia tamanorum auri qui valent xv mil-
lia et vi^c millia saggiorum auri. Saggius autem valet plus quam
florenus. Provincia dictam a civitate maxima Quinsay est co-
operta amenissima plena domibus habitationis et viridariis ter-
re fructiferis et habundans omnibus bonis et ibi est maxima
civitas nomine Campingui magnarum opum et mercationum.
Gentes autem huius provincie et aliarum omnium predictarum quarum
ritus hic non scribitur sunt omnes ydolatre. Post iii dietas
a Campingui est alia civitas nomine Vgiu per duas vero
dietas ab Vgiu sunt tot habitationes et sic contigue quod in-
transeuntes videntur ire per quandam civitatem. Sunt ibi quam
infinita et pulcherrima viridaria plena omnibus fructibus
et speciebus et aquis irrigua et omnibus victualibus habundans.
Inter alia autem sunt ibi maxime arundines de mundo
habentes grossitudines in giro iiii palmarum et in longi-
tudine xv passus. Post istas enim duas dietas est
magna civitas nomine Gingui. Ab ista per iiii^or dietas
inveniuntur multe civitates et castra. Habet autem provincia iiii^or
dietarum non habet pecudes nec arietes habet tamen boves capras
et porcos et omnia alia animalia copiose. Post istas iiii^or

dietas e ciuitas magna nois Cyancya que e in mote
altissimo qui diuidit qdam fluuium in duos qui vadt
ad mare oceanu Pg tres dietas e ciuitas Cogio que e
vltima ciuitas puincie zagin qnsay Decaii te Cogio Di
missa cogio vadit hō vij dietas in veniendo p mltas
ciuitates t castr hij aut puincia vocatur fugu que est
motosa t campestr hndat aut in omnibg victualibg
t omnibg aialibg silvestbus t domesticis oibg auibg
t oibg specbus t maxime zinzibe in tm qp ptanto
argento qm valet vnu venetū emitur hoxo lb
zinzibes Est etia ibi quida flos similis croco no tn
e croc f hz eiq opatione Gentes puincie sut ydola
tre Qn vadut ad bellu occidut hoies eos sanguine
biben t carnes eoz audissie comeden tanqm me
liores omnibg aliis carnibg iudicant Mortuorum aut
homines cadau no comedut Signat aut facies suas
ferro candenti euntes ad pugnā Qui pt capitaneg oms
vadut pedestres vtent lanceis t ensibg t sut crudeliss
simi In medio aut huig puincie e queda magr ciui
nois Cauimsu in qua transit magnū flumig hnes tb
pontes lapideos fundatos p oem pta in muris ciui
tatis Caliupne aut pontu sut marmorea longitu
do aut singlos panau eig e vnig miliari latitudo
aut octo passuu Ciuitas aut hij e mercatoribus mltaz
t magnaz Sut etiā ibi pulchra mltes t bone Sut
etiā ibi gallinae nigre absq omni pena hntes tame
pilos ut catus Oua vō eaz t carnes sut bona ad co
medendu ut mcaz Sut etiā ibi mlta t piculosi leo
nes t io transitg e dubig Post istas vij dietas ad pro

Zuch[...] q fit in maxima quantitate.

miliaria e ciuitas noie vinguy in qua fit zuccaru in
maxima qtitate de quo in illis ptibus e maxima hnda
q portatur ad curiam magni chaa ad ciuitate cabalu
que e caput impij Tartaroz. Recedendo de vinguy
ad xv miliaria itur ad ciuitate noie lingui que e
caput regni choncan qd e vnu de regnis puincie man
gi. Inhabitat aut ciuitate tenet magnus chaa maximu
exercitu ne tra possit rebellare. Pmediu vo ciuitatis transit
quoda fluuius latitudinis medij miliaris. Ciuitas aut
e magna z mercatoru z opu z dim rerum mariu z
maxime pnaz z alioz lapidu pciosoz que omia
portant in india pmaxe oceani ab hoc fluuio. Cum
transitus aut fluuius ad v dietas eundo inveniunt pp int
te habitationes z ciuitates z castra cu habundantia omniu victu
aliu. Puincia aut e montosa z nemorosa vbi sunt ar
bores camforam gignentes. De ciuitate Zaytem. Zaytem
e ciuitas distans a lingui v dietis hic enim e portus
quo velificant naues de India venientes. Portus aut
iste e scdus portus de mudo vbi conueniunt plures na
ues z mercatores qm ad aliqu portu de mudo. Vnde
magnus chaam hz maximos reddit[us] Na de omibus
mercaturis subtilibus puta pnaz z omi lapidu pciosoz
soluunt psinglas naues mercatores curie magni chaa
x p quod. Naute aut accipiunt a mercatoribus p sin
gulas naues de mercatur aut grossis puta piper lig
ni aloes z alijs speciebus soluunt vl tb psinguls. Et
sic mercatores soluunt curie Chaam z naute p naulo
qi medietate omi mercatoru. Gentes pcie hui sunt
ydolatre habundantes in omibus victualibus. Est etiam

Tranfora ex arboribus gignitur.

De ciuitate Zaytem.

[...]ting portus [...]aris

:- Iura q solluuntur magno cham de
mercantiis in portu maris.

: Sunt scutelle pulcherrime de portulariis
: de quibus fit moneta usualis in aliis provinciis

27

Ubi quedam civitas ubi sunt pulcherrime scutelle de portu
lariis de India portatis de eisdem portulariis fit in aliis
provinciis moneta usualis Gentes iste habent propriam linguam
et est contra de ix regnis provincie Mangi Magnus enim Cha
am habet magnos redditus de isto regno propter lapides preciosos : de India
et species in quibus multum habundat De India
Adhuc modo dicendum est de India In India ego Marcus
polo huius libelli auctor fui moratus longo tempore In
quirens et occulta fide videns eius conditiones Zinpagu : de insula
est quedam insula ad orientem que in alto mari sita est dis Zipangu
tat autem a Mangi M D C miliariis Est autem insula magna cuius
gentes sunt ydolatre Sunt autem pulchri homines bene morigerati
habentes regem nulli subditum Aurum est ibi in tanta copia : aurum ibi est
quod est sine omni mensura Nemo enim potest inde aurum extra omni mensura
here deducere quia mare illud est quasi innavigabile Rex
autem habet unum palacium magnum coopertum totum auro optimo
coopertura est grossa ij digitis Omnia pavimenta camarum
cooperta sunt auro necnon pavimenta aularum plurium que
habet palacium Fenestre vero et ostia ornantur auro optimo
Valor autem est premium est inestimabile In insula autem capiuntur : capiuntur
perle rubee que valent plus quam albe et sunt grosse et ro perle Rubee
tunde Sunt autem de albis ibi copiose et grosse Inveniuntur valent plus quam
etiam ibi multitudo lapidum preciosorum diversorum Magnus autem albe.
Chaam nomine Cublai audiens divicias huius insule : Et sunt ibi
duos suos principes misit illuc cum magno classe querens perle albe
eam suo imperio addere et hii multa vastassent cum discordias : et multitudo
sunt adtamen cum discordia inter eos lapidum pre
orta est nullam fortem plongum tempus quo ibi steterunt ciosorum.
capere potuerunt nisi unum castrum cuius habitatores omnes capita

: quando magnus Cham audiens divicias huius insule misit illuc
duos principes cum magna classe querens eas dominare.
sed non potuit

perfecerunt. Hoc capti viij viri quorum carnes nullo ferro
scindere potuerunt eo quod singuli eorum habebant inter carnem et
cutem incarnatos sive inclusos brachio. Quo audito
princeps ablatis et sibi retentis lapidibus eos iussit clavis
ligneis ut boves mactari. Vento autem aquilonari fortis-
sime flante et navibus tempestate iactatis quedam earum ad
propria redierunt quedam vero confracte sunt de quibus evaserunt
ad terram minorem xxx^m hominum qui se mortuos in terra
minori se videntes tamquam famelici et inermes ignora-
bant quid agerent omni auxilio destituti. Rex autem insule
cum suis propriis navibus accessit que cum ad litus pervenissent
sine custodia dimiserunt aggressuri illos xxx^m qui
fugientes ad minorem naves pervenerunt quas sine
custodia invenerunt qui velificantes iverunt ad maiorem
insule civitatem cuius portas cives continue reseraverunt
prospicientes cum vexilla suorum quos fugere seu regredi puta-
verunt navibus arboribus in [illegible]. Illi autem xxx^m cap-
ta continuo civitate civesque omnes ex ea pellentes mulie-
res gratas ad famulatum oportunum retinuerunt. Rex autem
et populus aliis navibus ab aliis suis civitatibus congre-
gatis obsedit vij mensibus civitatem que cognomine insu-
le vocatur Zimpagu. Intrinseca autem obsessi licet fortiter
et viriliter se defenderent tamen tanta custodia civitas die
noctuque ab hostibus vallabatur quod nullus ingredi seu egre-
di poterat propter quod possent magnum chaam suum statum pre-
dictum indicare. Tandem propter necessitatem compulsi illi xxx^m
reddiderunt se regi insule salvis personis. Hec facta
sunt anno domini m° cc° lxxx°. In ista insula sunt multa ydo-
la diversarum formarum. Quedam autem habent faciem bovis quedam

hyrcoꝝ queda porcoꝝ q̃da canu q̃da arietu queda hnt duas
manus queda iiij.or queda dece & plus & mīg Et ydolu
hnt plura capita & ples manus e potencius & v̄tuosius z̄m
eoꝝ fſam affectionem Cu querit' ab eis quare sic diuer
sificant deos suos dicut q̄ sic rolut tenere consuetudine suoꝝ
pgenitoꝝ Isti homines sut crudelissimi homines comedētes
Et q̄n aliq̄ eoꝝ capiut si no potit solue impositu preciū
ip̄i occidut eu & coquut & vicinos & amicos & cognatos
ad ta singlare conuiuiu inuitant ad q̄d cu plausu & ludo
eūntes audissime comedut dicēn̄s omnem alia car
ne esse insipida respectu humane De mari aut huius
insule q̄d dr̄ mare occeani dicut sapientes naute
qui ipm nauigare consueuert q̄ hz vij.m cccc
xlviij insulas quaꝝ maior ps habitatur hominibus
I aut insulis ibi nascit' arbor quaꝝ magna copia
e ibi que no sut aromatica & magne vtilitatis In istis
insulis nascit' multum piperis albi & nigri & multum
aliaꝝ specieꝝ oim Nascit' eciā ibi multum aurum multum
q̄ e incredibile nis videti Cu qua ipe insule multu
distant ab omi terra & eciā ab india ideo ibi comunit' pnt
inde aliq' mercatores aducere spaciū enī anni opz ire
& redire mercatores a puincia mangi usq; illuc De insula

Ciamban Secundo de Zympagu insula nauigat'
versus occidente m̄ C ꝯ miliaria & tunc inuenit' q̄da
insula nois Ciamban magna & diues in auro &
in aliis bonis Gentes sut ydolatre hntes ppriam linguam
& regem Anno dn̄i m̄ CC lxxviij.o magnus Chaam
audiens de diuiciis & opulencia huius puincie misit exercitu
magnu ad subiugandu sibi puincia Ciuitates aut

:. homies cru
delissimi q̄ co
medut ext
neos

:. sut in h.o mar
occeano vij.m
[illegible] xlviij
insule.

:. sut h' omia
aromatica
spēs.

:. multu aur

:. iste insule di
stat mltu a
omi terra & a
india ita q̄ p an
ozire & redire a
puīcia mangi.

:. de insula
ciamban

:. est diues
in auro &
in alliis bon

:. magnus cham misit magnu exercitu ad subiugandu
sibi prouinciam s3 nō potuit

fuit tributum annuatim /

Et castrum sanctum fortia quod gens Chaa nullam cape potuerit
Sz quia anno quolibet multa et maxime omnia necessaria
destruebat facto pacto cum provincie promisit dare annu
atim predicta Chaam xx elephantes maiores de provincia
Ego autem marcus polo auctor huius libelli fui in ista
provincia anno domini M° CC lxxxv. Et inveni regem p
uincie antiquissimum qui computatis uxoribus quas habebat CCC
xxvj filios habuit reputatos maribus et feminis ex quibus
iam descenderant C L homines In provincia sunt multi ele
phantes et est multum lignum aloe et sunt multa nemora de eba
no nigro De insula Jana Recedendo de Cyamba na
uigatur per M CCCC miliaria et tunc invenitur insula
magna nomine Jana gyrans CCC et M miliaria Rex huius
insule et gens ydolatre sunt et nemini subsunt hic sunt mag
ne divitie omnium aromatum maxime piperis nucum et
muscatarum spicarum et galange cubebarum gariofolorum et ibi est
magnum lucrum mercatoribus Kaat autem provinciam magnus
Chaa nunquam potuit sibi subiugare Recedendo de Jana
per navigare DCC miliaria et tunc inveniuntur due in
sule magne longe ab istis duabus insulis DC m
et maxima distancia provincie nomine altera habet proprium
ydeoma et regem Sunt autem gentes ydolatre et nulli tri
butarii quia sunt in insulis inaccessibiles Ibi nascuntur que
dam animalia que domitantur et sunt similia hominibus Ibi
nascuntur et inveniuntur aurum in maxima quantitate et habu
dancia sunt etiam ibi multi elephantes nascuntur etc ibi
provincie facit quantitatem in stipite quod in lingua divicie est
necesse stipites eorum sunt ex eis pulcherrime scutelle
ad comedendum et paulatim fiunt et funduntur ad
formam denarium moneta pluribus provincijs specialis hec autem

De insula Jana.

omnia genera aromatum.

Alie due insule magne.

De provincia Locai.

Animalia similia homini quae domitantur.

spinaca propter suam inaccessibilitatem licet paucos divicias
aut et maxime auri multas et utiles **De insula pentayn**
Navigatur ab istam insulam Altay Dc miliaria eundo — de insula
per meridiem venitur ad insulam nomine pentayn — pentayn
que multum nemorosa est et inhabitata. Sunt autem ibi multa
nemora arborum aromaticorum et omnium specierum. In medio autem
harum insularum scilicet altay et pentayn per lx miliaria scilicet
navitas inde transeuntes levans artemones navium quia
aqua est parva ibi et parum profunda scilicet iiij passuum. Ultra
illas lx miliaria invenitur insula que civitas est et caput
regni et ipsa vocatur pentayn. Gentes eius et omnium harum
insularum sunt ydolatre. Habet autem insula licet proprium ydeoma
et regem. Crescunt autem omnes species in maxima habundancia
De insula Janamayn Navigatur autem a pentayn C — de maxi[ma]
miliaribus invenitur maxima insula nomine Janamayn. Ci- — insula Ja-
rcuit autem eam MM miliaribus. Dividitur autem in viij regna — namayn
quorum quodlibet habet proprium regem et omnes gentes sunt ydolatre — habet octo
Est autem ibi habundancia omnium specierum. Sunt autem ibi mul- — Regna.
te species que numquam in nostra patria visa sunt. Hec autem in-
sula est sita tantum ad meridiem quod articus seu transmontana — est tantum
numquam ibi apparet. Ego autem Marcus polo fui et mo- — ad meridiem
ratus sum diu in ista insula et tamen sex regna — quod numquam ibi videtur polus
de viij regnis eius et ea vidi sicut eorum conditiones. — articus.
Primum vero regnum huius insule vocatur ferlechi quod — de primo
mercatores sarraceni multum frequentant cum gentibus huius — Regno.
regni racione mercacioni. Ideo ille gentes colunt Macho-
metum qui habitat iuxta mare propter navigat ad ipsam
insulam sarracenos. Gentes autem alie eiusdem regni

quod videt primo mane illud adorat tota die. | qui habitant in montanis nulla habent legem bestialiter
tamen viventes Et quicquid primo mane vident illud adorant
tota die. Illi comedunt carnes omnium animalium et libe-
De secundo Regno insule | ter hominum. De insula Basman Secundum regnum huius
insule vocatur Basman cuius gentes ydolatre sunt
proprium ydeoma et regem nulla tamen utuntur lege nisi
bestiarum dicunt se esse sub magno chaam tamen in nullo
ei serviunt nisi ad placitum. Sunt autem ibi multi elepha-
Ibi sunt unicornii. Forma unicorniorum. | tes. Sunt etiam ibi multi unicornes parum minores ele-
phantibus sunt autem pilo bubalorum pedes vero ele-
phantum caput vero porcinum ad terram curvum habent et
cornu unum in frontibus et in medio quod est grossum et nigrum
linguam eorum est tota spinosa longis acubus quibus ledunt
et animalia. Sunt hec animalia sicut monstruosa ita turpia
Simee diversarum formarum. | ad videndum. Sunt etiam ibi symee diversarum formarum
in magna multitudine. Aliquae earum sunt parve habentes eciam
membra simo similia hominibus. Homines autem volentes
decipere iudei pilant et occidunt eos dimittentes eis bar-
bam et certos pilos horum figurantes et parant fron-
tes ad formam hominum et siccant eas ne putrescant et per a-
portant per mundum facientes simplices credere quod sint ho-
Vulture nigri magni. | mines in mundo ita parvi. Sunt etiam hic multi austures
magni et nigri ut corvi quorum optime aucupant. Hec omnia
sunt in secundo regno insule huius. De tercio Samaria
De tertio regno insule | Tercium regnum huius insule vocatur Samaria
In huius partibus Ego marcus polo auctor huius libelli
morabar per mensibus quinque maris tempestatibus cum navigare
prohiberemur descendentes cum ad terram fecimus castra lignea

timentes illos homines qui brutaliter viventes nulla lege · homines comedunt carnes humanas.
utuntur. Cum sint ydolatre comedunt omnem carnem et pre-
cipue humanam. In hoc regno minime apparet articus cum omnis · hic numquam apparet articus.
terra vergat ad meridiem. Pisces autem copiosos et bo-
nos habent. Frumento carent, risa autem habundant. Vino eciam
vinos carent. Vinum sic habent. Nam ibi est quoddam genus · vinum de quodam genere arborum.
arboris simile palme habens iiii^or ramos. Per singulas arbo-
res hii autem arbores certo anni tempore non sicca conscindunt ramum
eum qui distillantes fertur parvum orciolum ad ramum li-
gatum infra unam diem et noctem implet. Cum autem dis-
tillacio cessat, arbori ad radices aquam infundit et tunc
sicut primo distillat. Iste ergo liquor vocatur vinum. Vinum
habent autem de ipso satis de albo et rubeo et est satis aptum potui
et videtur esse quasi vinum. In isto regno est habundancia nucum · hic nuces indie multum grosse.
indie et sunt multum grosse. De regno Dagroyam. Quar-
tum regnum huius insule vocatur Dagroyam. Gentes eius · de quarto regno insule.
ydolatre habent proprium ydeoma et regem et sunt crudelissi-
mi et brutales. Consuetudo vero eorum est quod cum aliquis eorum · gentes sunt
infirmatur ipsi vocant quosdam suos magos querentes · bruti et crude-
ab eis utrum infirmus debeat curari. Magi faciunt incan- · lissimi.
taciones suas, tunc consanguinei infirmi vocant quosdam · nota de consangui-
qui habent artem occidendi infirmos illos, qui vocati · neis infirmis
veniunt et ponunt aliquid super infirmos, quorum eorum alter · et qualiter occidunt
includitur quousque suffocatur et moritur. Cum mortuus · et comedunt eos.
omnes consanguinei mortui adunati coquunt cadaver
et comedunt illud necnon medullas omnium ossium dicentes
quod melius et honorabilius sit de illo comedere quam putrescere
et quod si vermes eius morerentur fame anima eius propter hoc
in alio seculo patitur magna pena. Ossa autem eius re-

ponitur in modica cannula occultissimus ne ab aliquo
homine aut bestia valeat inveniri. Cum isti capiunt ali-
quem qui non est de gente eorum si non potest solvere pecuniam in-
positam comedunt eum convocatis suis cum gaudio ut dictum est.

De quinto Regno insule zenama in.

De regno Sambu. Sambu est quintum regnum huius in-
sule ibi est magna copia et habundantia omnium specierum aromati-
carum specialiter camphore. Sunt ibi berci copiose. Berci enim

magna abundancia camphore omnium specierum.

sunt quedam arbuste aromatice et gignentes semen. Se-
men igitur seminatur et nascuntur berci et similiter ipse
et postmodum carpunt eos cum radicibus et sunt multum vi-
les species ad mita. Et ego marcus polo auctor huius libelli
fui in isto regno et portavi venetias de isto semine et feci
seminare sed nequivit nasci propter frigus terre cum velit ha-
bere terram calidissimam sicut illa in qua nascitur que est
calida quia est tam ad meridiem quod stella tramontana sive

sunt idolatre.

artica nunquam apparet. Gentes huius provincie sunt ydola-
tre. Sunt ibi homines habentes longum collum ymo simissime

ut facies caninas.

et facies omnino caninas. Isti non habitant in civitatibus
sed in montibus et sunt crudelissimi comedunt insuper bestias.

De sexto Regno insule.

melior camphora de mundo que venditur ad pondus auri.

De regno Fansur. Sextum regnum huius insule vocatur
Fansur. Ubi nascitur melior camphora de mundo que ven-
ditur ad pondus tantum auri. Caret tamen frumento et
vino vitis. Sed habent vinum de arboribus palmarum ut sus

panis et vinum de arboribus.

stilibus et est valde bonum. Habent eciam arbores multum magnas
et grossas quarum cortex est satis subtilis. Sub cortice
autem sine intus cortice et ligni sunt arbores est farina que
est similis per omnia farine frumenti. Est autem valde bona
ad faciendum crustas pastis. Et ego marcus polo come-
di de ista farina que est valde bona ad comedendum.

: de aliis duobus regnis insule non dixit autor quia non fuit in eis.

Dixi nam de sex regnis que vidi in predicta insula de
aliis duobus regnis et de hiis que in eis sunt non dico
quia non fui in eis. Hec igitur sex regna sunt in insula ma
iori Iana minori et ego marcus polo predicta cognovi
De duobus aliis insulis Sunt due alie insule ab in
sula Iana minori .L. miliaria per mare quarum una vocatur
necumera. Gentes huius nulla habent legem sed sunt ydolatre
vivientes more bestiarum incedentes omnes nudi mares et
femine. Sunt in ipsa insula maxima habundantia sanda
lorum rubeorum et nucum de india et multarum aliarum specierum que
nobis ygnote sunt. Nomen alterius insule vocatur Angar
tam. Hec insula est multum magna. Gentes eius sunt ydo
latre viventes per omnia more bestiarum carentes om
ni frumento comedunt risum in quo multum habundant
et bibunt lac. Comedunt etiam omnem carnem et maxime huma
nam. Sunt falsissimi et proditores et multum vesu pellares hi
omnes capita per omnia similia canibus mastinis oculos et et den
tes habent similes sicut canes. Hec autem insula habundat in omnibus
speciebus aromaticis. Habent multos fructus dissimiles a fructibus
et speciebus nostris et nobis ygnotos. De insula Selanche
Est quedam alia insula nomine Selanche vergens ad occa
sum longe ab angamam .C. miliariis. Est autem de melio
ribus et maioribus insulis de mundo gyrans ij^m iiij^c
miliariis. Fuit tamen antiquitus maior sed vento aquilonari flante
marique intumescente terra mare absorbuit ut etiam dicit
marinariorum expositio prout etiam ostendit mappa mundi. Hec
insula girare consuevit olim iiij^m vj^c miliaria. Gentes
huius insule habent proprium ydeoma et regem ditissimum nulli
subditum. Mares et femine nudi incedentes portant ad coopi

: gentes vadunt nudi.

: de aliis duabus insulis. una vocatur necume[ra]
: hi sunt idolatre
: hi sandali sunt in maximo abundancia.
: nuces de ind[ia]
: altera insula angaitam
: comedunt carnem huma nam.
: habent capita et oculos et dentes similes canibus mastinis.
: de insula selanthe.
: est de maioribus insulis mundi.
: et fuit multum maior sed vento aquilonari mare obrorbuit e[am]

...li faciunt vinum
...asciculis fetis in
ramis palma-
rum.

...eum quod faciunt
...t idolatre.
comedunt carnes
humanas.
...inveniuntur
optimi rubini
...e carbunculi
...e saphiri.
Rex huius insule habet
rubinum longiorem
palmo et gro-
ssum ut brachium
valoriorem quam huius
insule sit.

...ota quod sunt tres
Indie scilicet maior
minor et me-
dia.
De corpore sancti
Thome apostoli.

mestum vendor tantum modicum Corii. Carentes enim omni
blado vivunt in riso et vino expresso de fasciculis fetis
arborum palmarum ex quibus fasciculis stillat liquor eo
precisis ita quod vase ligato ad ramum infra diem et noctem
impletur. Est autem vinum valde bonum et quoddam est album
et quoddam rubeum. Habent autem multum seminis susimani ex quo
faciunt oleum. Sunt et ydolatre et comedunt de omni carne
et specialiter humana. In ista insula inveniuntur optimi rubini
sive carbunculi. In toto mundo non inveniuntur nisi in ista
insula. Inveniuntur et ibi optimi saphiri et amestini
et multi alij lapides preciosi. Rex huius insule habet pulchri-
orem rubinum qui unquam fuit visus ab homine. Est enim lon-
gior palmo et grossus ut brachium hominis splendet ut
lux rubea ut ignis et caret omni macula. Magnus chaan
misit solempnes nuncios ad hunc regem rogando quod aut
rubinum ei donaret aut venderet accepta pro eo una civi-
tate. Rex igitur honoratis nunciis reddit quod rubinum nunquam
nunquam venderet et pro ex civitatibus nec unquam donaret
suorum progenitorum carissimum et antiquissimum sibi iocale
singulare relictum. Gentes huius insule licet sint multum
divites nihil tamen sunt in armis. Sed si eis guerra
insurgit guerre exercicium cum pecunia. Sciendum Dic-
ta de magna insula Canameyn que dividitur in octo
regna et de duabus insulis aliis magnis que sunt iuxta
eam. Sciendum est quod sunt tres indie scilicet maior minor et me-
dia. Nunc igitur de maiori dicendum est ubi mortuus est
beatus Thomas apostolus et in ea dicitur esse corpus eius ad cuius
sepulchrum Deus multa miracula operatus est quotidie. Hic
duo notantur. Provincia maabar. Navigantes ab insula

de india maiori.

Seilanche lx miliaribus versus occidentem invenitur maxima
provincia nomine Maabar que dicitur maior India et melior
est etiam ditior provincia de mundo. Gentes eius sunt ydolatre
habent proprium ydeoma et regem. Omnes mares et femine semper va-
dunt nudi preter verecunda que cooperiuntur modico panno
ut totis. Rex autem eorum portat ad collum monile singulare aureum
plenum rubinis et smaragdis et saphiris et aliis lapidibus
preciosis et hoc solum habet ad cooperiendum verecunda. Portat autem ad
collum cordulam sericeam et ornatam C IIII perlis grossis
et rubinis. Dicit quoque rex C IIII orationes ad honorem
deorum suorum. Portat autem appensa ad quodque brachium et tibiam
tam optima ornamenta lapidum preciosorum. Habet autem ille rex
Vc uxores. Tenet etiam maximam familiam servitorum et sociorum
qui semper comedunt et equitant secum. Cum rex moritur corpus
eius comburitur cum magna sollempnitate presente maximo congre-
gatione. Tunc multi illorum sociorum et suorum servitorum ponunt se
sponte in ignem et comburuntur cum rege dicentes quod serviant
et sociabunt se ei in alia vita sicut fecerunt in ista. Civitas in
mari huius regni capiuntur multe perle pulchre et grosse
in maxima quantitate hoc modo. Multi cum mercatoribus in societate
sociati conducunt multas naves et homines natatores et
gnaros piscandi perlas. Conducunt etiam incantatores piscium
quia nisi pisces incantarentur nemo posset natare quin
a piscibus devoraretur. Incantatores hii habent semper de perlis
partem qui omni sero destruunt incantationes ne perlas in-
eorum absentia capiant. Laboratoribus igitur gnaris hostre-
arum in quibus gignuntur margarita ut perle et incantatoribus
sunt cum mercatoribus congregati ascendunt de terra in mare
lx miliaribus et ibi proiectis anchoribus vadunt natatores

De provincia Maabar que est maior

Hec dicitur India maior et melior

Est ditior provincia de mundo

Gentes vadunt nudi

Qualiter rex vadit ornatus

Habet rex Vc uxores

Cum rex moritur comburitur corpus

Quomodo servi ponunt se in ignem et comburuntur cum rege et quare

Hic capiuntur multe perle et multum grosse

Et qualiter capiuntur perle

Quomodo pisces incantantur ad piscandum perlas

33

[tem]pore durat [pi]scato.

ad fundum et ibi inveniunt et capiunt hostras gignentes
inter se perlas Piscatio hec durat a kl Septembris usque
ad medium Maii at nulla invenit perla Sz inde
ad CCC miliaria inveniunt a kl Septembris usque ad
medium octobris istis temporibus capiunt perle hic modo in
maxima quantitate et maxima habundancia aliqui merca
tatores aut [illegible] dant pro anno perlas In isto regno non nas

[E]quo non nascuntur equi aliunde huc ducti moriuntur in [an]num.

cuntur equi sed aliunde illuc ducti infra annum mori
untur et destruuntur et propterea rex ille consuevit maiorem
thesaurum in equis de quibus emit annuatim CC [illegible]
qui ducuntur de provincia Curmos et Ensay [illegible] duca
tor et Adem in quibus nascuntur boni equi Venditur

[illegible] boni [illegible]

enim ibi equus et [illegible] saccos auri Saggius aut plus
valet quam florenus et est aut in hoc regno consuetudo
quod cum aliquis committit excessum pro quo debet mori secundum

[Qua]ndo quis debet mori ipse [illegible] reliquit ad supplica[cionem] amicorum conce[di]t Rex quod possit [se] interficere [illegible].

legem eorum ad longam pravi instancia carorum eius et
moritur concedit rex quod possit se ipsum interficere ad ho
norem talis optati ydoli Cari aut eius ligat ad collum
eius XII gladios acutissimos et ducunt eum positum in pul
chro ferculo per totam civitatem proclamantes quod talis vult
se ipsum interficere ut occidere ad honorem talis ydoli pro
veniens aut ad locum ubi fit communis iusticia ipse
clamat ut supra et deffectus positus partit et occidit
se cum altero dictorum gladiorum quos parentes eius comburunt
cadaver et faciunt maximum festum Quando aliquis mo
ritur in ista provincia comburitur cadaver a consanguineis
facientibus maximum festum super eum Et tunc aliqua uxoris
scilicet que dicit se magis dilexisse ponit se sponte in
igne cum viro et [illegible] se ad mortem amore habuisse

Quando aliquis moritur
cadaver comburitur a consanguineis cum maximo festo
et tunc aliqua uxorum scilicet quam magis dilexit eum ponit se
sponte in igne cum viro [illegible].

:. hec gens que adorat bovem et non comedit bovem neque occidit.

In contrata huius maioris Indie est gens que adorat bovem nec bovem comedunt nec occidunt et de eius pinguedine ungunt se et omnia utensilia sua. Est etiam gens inter eos in alia parte Indie que vocatur Gayn qui descenderunt de generatione illorum qui occiderunt beatum Thomam apostolum. Isti nullo modo possunt intrare nec aliquis aliqua vi humana per eos aut aliquem mittere in ecclesiam beati Thome apostoli que est ibi ubi est eius corpus. Isti comedunt bovem et tamen moritur morte propria. Pro modo aliter Rex Indie et omnes populi eius semper sedent in terra interrogati autem quare non sedent aliter respondent nos sumus nati de terra et in terra demum redigendi ideo non debemus nimis honorare terram. Isti Indi semper plantant nudi nec habent aliud bladum nisi risum in quo satis habundant. Plantantes nudi portant lanceos et scutum tamen. Gentes Indie maioris nullum occidunt animal. Cum autem volunt carnes comedere faciunt animal illud occidere per hominem qui non est de lege eorum. Omnes mares et femine lavant se mane et sero alias non comedunt. Quicumque dimitteret lavari semel totiens reputatur sicut hereticus. Luxuriam nullam reputant esse peccatum.

Sunt etiam ibi multa monasteria ydolorum quorum monachi sunt magne austeritatis. Ipsis monasteriis multi offerunt filios suos ad honorem deorum in quibus plus confidunt. Cum monachi illi faciunt festa ydolorum suorum congregant virgines patrie ad festum et ille cantant et balant coram ydolo et tamdiu ille astant cantando cum est festum virgines cum parata cibaria ponunt coram ydolo et tamdiu ille astant cantando et balando quamdiu deus possit spaciose finiisse comestionem dicentes quod deus ille comedens

:. gens que venit de illis qui occiderunt beatum Thomam non possunt intrare neque aliquis vi ecclesiam beati Thome

:. Rex Indie et omnes populi sedent semper in terra et dant rationem quia nati in terra sunt et in terra resolvuntur

:. plantant nudi

:. nullum occidunt animal.

:. lavant se mane et sero. aliter non comedunt.

:. de monasteriis ydolorum

:. de festis ydolorum

:. qui bibunt vinum sunt infames.
:. et qui navigant per mare sunt infames et cetera.

suorum appositorum ciborum quo facto redeunt ad propria
Homines igitur sic serviunt ydolis donec moriuntur. Homines
Indie nichil valent in armis. Sunt ibi multa maleficia
maleficiis de homicidio et furto. Homines qui bibunt vinum sunt
infames nec recipiuntur ad testimonium. Homines namque navi-
gant per mare similiter sunt infames quia dicunt esse
desperatos. Nunquam pluit ibi nisi raro scilicet in Iulio Iunio
et augusto et nisi esset hec pluvia omnes interficeret calor
in [illegible] quem est ibi propter quod omnes nudi vadunt
propter. Sunt ergo ibi optimi phisionomiales et astronomi au-
gures intendentes et in incantationibus demonum et divi-
nationibus. Sunt ergo ibi multi austures nigri ut corvi
et optime aucupantur. Sunt ergo ibi multe aves que apud
nos non inveniuntur. De provincia Mutfili. Mutfili
est quedam provincia vergens ad austrum longe ab in-
dia maiori [illegible] miliaria. Gentes sunt ydolatre habent
ydeoma proprium et regem et nemini subsunt. Vivunt de
carnibus risi et lacte. Hic sunt montana in quibus inve-
niuntur in magna habundantia adamantes. In toto autem
mundo non inveniuntur nisi ibi hoc modo. Cum enim montana
sint altissima et periculosa ad ascendendum propter multitu-
dinem serpentum non habent accessum liberum. Et ideo tempore pluvie ve-
niens ducit adamantes ab aqua primos montium et in
rivis illis adamantes inveniri possunt a querentibus. Sunt
ergo ibi loca profunda montibus circumdata et inaccessibilia
hominibus in que volentes adamantes habere proiciunt maxima
frusta carnium. Aquile autem albe que ibi nidificant
illuc descendentes et carnes ad superiora portantes
adamantes carnibus infixos et adherentes sic cum carnibus

[Marginal notes:]
Homines Indie nichil valent in armis.
Nunquam pluit nisi in iii mensibus anni.
optimi phisionomiales.
austures nigri [illegible] alie aves ex[…]
De provincia Mutfili.
Sunt idolatre.
Adamantes hic inveniuntur magis quam in toto mundo.
Aliquo modo habent adamantes.
multitudo serpentum.
Aliquo modo quo habent adamantes.

portant Aquilarum aut albarum maxima multitudo et ibi ta-
rone indorum quoniam certa ratione serpentum infinitorum quos move-
runt ibi ad vorandam Aquilis igitur portantibus carnes de
illis profundissimis locis homines notant loca ubi descendunt
ad comedendum in quibus adamantes colligunt remanentes ipsos
certa frequenter inveniunt in stercoribus aquilarum quos aquile
glutiverant comedendo carnes Barones provincie accipiunt
adamantes a colligentibus omnes meliores et grossiores
Qui et sunt meliores et subtiliores bucaram demundo De
Corpore beati thome Corpus beati thome apostoli est in provincia
Maabar sive maabori in quadam provincia civitate que est
multum fortis rone sive situs Sarraceni enim illarum partium ha-
bent magnam devotionem ad beatum thomam et multi vadunt
de hiis ad eius templum peregre dicentes quod fuit magnus
propheta et sanctus homo de eorum gente natus Christiani enim illarum
regionum euntes ad devotionem beati thome apostoli sepulcrum
accipiunt de terra ubi mortuus fuit que est rubea et por-
tant eam secum Cum autem aliquis infirmatur distemperant mo-
dicum ex ea in aqua qua infirmus bibita statim curatur
Anno domini M CC lxxxviii cum quidam baro haberet ma-
ximam copiam risi in quadam eiusdem provincie Indie habundat
ceteris tamen frumento quod ipsa hora non capiebat ipsum man-
davit illud reponi in domibus beati thome ne peregrini de-
fectum que sunt ibi etiam ad usum peregrinorum Christiani
autem hec audientes supplicabant baroni ut tale mandatum
non faceret ob reverentiam beati thome ne peregrini defectum hos-
picii paterentur qui contemptis precibus iussit ibi reponi
risum Beatus igitur thomas baroni nocte per visum apparens
minatus est ei in morte turpissima nisi risum de eius

de corpore sti thome quod est in supradicta provincia maabori.

:: sarraceni etc habent devo[tionem] ad corpus s. t[home]

:: infirmi cu[rantur] terra rubea s. s. t.

:: actus mira[culum] s. t.

...dant deum et sanctos esse nigros...

(et demones albos./

domibus remouet uaso aut textus visione publice nar-
rans risum facit alibi deportari copiam aut deo et sancto
thome gratias reddiderunt Multa (aut) miracula facit sanctus
thomas in illis regionibus indie / Gentes huius provincie
sunt nigerrime non tamen natura sed arte Nati enim infantes
non multum nigri vngunt et lauant eos Existimant quod
facit de nigredine pulchriores quod sunt nigriores (Iudicant
ydola enim sua pingunt nigerrima et dyabolum album dicentes
deum et sanctos esse nigros dyabolum et demones esse albos
Euntes ad prelium equites ponunt super omnes equorum
ligatos pilos bouis siluestris Pedites autem ligant illos
cum capillis capitis a iniuria dicentes se propter sanctitatem bouis
non posse ab hostibus superari aut ledi et propterea pili bouis
sunt ibi carissimi **Recedendo a sepulchro** sancti thome in-
venitur quedam magna provincia ad occidentem que vocatur
lar In hac provincia sunt gentes que vocantur abrayamini
tenentes veritatem in sermonibus pre omnibus viventibus super omnia
mendacium odientes et omnem rapinam Sunt etiam castis-
simi nullam tangentes feminam nunquam nisi uxorem propriam
Sunt etiam multum temperati in cibo et potu et homines maxime
abstinencie Nunquam enim comedunt carnes nec bibunt vinum
nec aliqua racione occiderent aliquod animal Sunt enim ydolatre
adorantes bouem Attendunt multum ad auguria et astra Nullus
enim magis aut contractum aut forum faceret nisi secundum puncta
stellarum Sunt sapientes multum sapientes et racionabiles homines
quamvis istos pessimos ritus habent eorum multos religiosos colentes
eorum legem et ydola doctores vivunt CL annis
et hoc propter regulatam et temperatam vitam Nunquam enim comedunt
nisi indigeant aut bibunt Religiosi faciunt asperiorem vitam
amore deorum suorum Vadunt enim semper nudi omnino dicentes

...gentes sunt nige-
rrimi non tamen
natura sed arte

...pingunt idola
nigerrima et
dyabolum album.

...in bello portant
pilos bouis sil-
uestris credentes
non posse superari
propter sanctitatem bouis.

De provincia
lar./

...maxime te-
nent veritatem.
Odiunt mendacium
et rapinam.
Sunt castissimi.
Valde temperati
in cibo et potu.
Non occidunt animal.
Sunt ydolatre.
Adorant bouem.

Vivunt CL annis.
...temperatam vitam.

:nunquam comedunt aut bibunt
nisi indigeant.

:Vadunt omnino nudi semper (et dentes
verenda dicentes nullum peccatum habent;

sup̄ folias sicas & nō viridas dicētes
q̄ omē viride h̄t animā & q̄
nullū animal occidūt.

se de nullo curamdo quia cum multum habent petum boue
eum fusilem primi ponunt in capite ligatum quod adorat
Cum eum vngento facto de medullis bovis vngunt
se cum magna reuerentia Nunquam eum comedunt cibos suos
nisi posita super sicca folia pomorum paradisi nos in aliqua
scutella id est in insciseorio nec super viridia folia dicentes
quod omne viride habet animam propter quod nullum animal occidunt
Eorum legem suam nunquam facerent adhuc dormiunt eorum
nudi super nudam terram De Regno Colhis Colhis est quoddam
regnum magnum distans a Maabar x^c miliaribus Ibi sunt
yopiani et nestorini et iudei multi habent eorum propriam ydeoma
et regem qui nemini subest Est ibi tanta habundantia pi
peris quod montana et campestria plena sunt pipere Nascit
autem piper in arbustis domesticis Eiusdem autem piperis
de mense Maii Iunii et Iulii Ex maxima calore quod
in temporabilis sunt ibi flumina adeo calida quod omnia in eis posi
tum statim coquuntur Sunt eorum bestie in omnibus de isto
mundo deformes Sunt eorum ibi papagalli albi ut nix
quorum rostra et pedes sunt rubei Sunt eorum et alii papa
galli multorum colorum et formarum pulchriores quam nunc Omnia
eorum bona eorum nec non animalia et aves eorum sunt defor
mia a nostris et hoc accidit propter maximum calorem et
in temperantia illius provincie et patrie Nullum bladum habent sed in
riso habundant Vinum autem faciunt de zuccaro in quo habent
dant eorum in omnibus victualibus De provincia Thoman
Thoman est quedam provincia et prope Indie maioris
per mare CCC miliaribus Incipit reapparere transmontana
sive arctica vno brachio super aliquam predicte provincias quoque
nunquam apparet ista stella eo quod vergit minus ad meridiem

:. dormiunt nudi super nudam terram :.
:. de Regno Colhis
:. habet yopiani et nestorini et Iudei
:. habet piper in multa copia
:. flumina sunt calida quod posita in eis coquuntur
:. habet papagallos albi et alli multorum colorum
:. habet vinum de zuccaro
:. de provincia Thoman

:. habet incipit reaparere polus articus
sive trasmotana

:. hic ferocissima animalia et mostruosa.
:. hic simee similes hominibus.
...ti horribilles.

Etiam hec provincia est multum silvestris et inhumana. Sunt ibi ferocissima animalia et monstruosa. Sunt etiam ibi Symee similes hominibus. Sunt etiam ibi murilegi sive catti horribiles. Helli est quoddam regnum prope thomam ad CCC miliaria. hic sunt proprium ydeoma et regem et sunt ydolatre habentes pauca gente sed ditissima fortissima inaccessibilia et inexpugnabilia loca. nullum timent et nemini sunt. habundat in pipere Zinziberi et omnibus aliis speciebus. Helliabar. Helliabar est quoddam magnum regnum in maiori India quod habet proprium ydeoma et regem et sunt ydolatre nemini facientes tributum et vergit ad occidentem. hic apparet tramontana super aquam xij brachiatis. In hoc autem regno sunt plus quam CC naves predonum maris. predones autem ducunt secum per sua tota familia et uxores et per quam diu vivunt predantur in mari faciendo cum ligamina quedam elongantur naves ~~vinginti xx naves C miliaria de mare~~ ad invicem v miliaria ligatur igitur dictis ligaminibus insimul naves vinginti xx naves C miliaria de mare. Cum autem eorum videt aliquam aliam navem illa que videt facit signum ignis. tunc alii statim convenientes capiunt illam. Et isto modo vix aliqua navis evadit ut mercantia magis eorum predones que predicti naves et roba tollentes dimittunt homines dicentes ite adlucrandum plus quod adhuc incidetis iterum in manus nostras. hec provincia habundat in omnibus speciebus. De provincia Gozurath. Gozurath est quoddam aliud regnum Indie vergens ad orientem. gentes eius ydolatre. hic sunt proprium ydeoma. hic apparet tramontana super aquam sex brachiis. hic sunt maximi predones terra marique de mundo. habundant etiam in omnibus speciebus. Sunt ibi arbores alte v passuum durantes xxx annis in vigore suo que gignunt optima bambace

:. hic arbores que gignunt bambarez
credo quod sit algodon.

[Marginal notes, left:]
De Regno heli.
...ut idolatre.
De Regno Heliabar.
...apparet tramontana
...plures naves predantes mari et quer...
De Regno Gozurath.
...apparet artica.
...maximi predones terra et mari.

xij annis usque ad xxx^ta. non est bonus bambax pro tela sed
pro dyploidibus et aliis operibus **De regno tana** Recedendo
a gozurach et eundo per mare versus occasum invenitur
regnum quod vocatur tana et aliud quod vocatur cambahot
et aliud quod vocatur semnach et aliud quod vocatur kosmotora quodlibet
istorum regnorum habet proprium ydeoma et regem et quodlibet est magnum
regnum. Gentes eorum sunt ydolatre viventes de carne et
lacte omnia regna ista sunt in india maiori. Recedendo
de kosmotora eundo per mare versus meridiem ad v miliaria
inveniuntur due insule distantes abinvicem xxx miliaria
quarum una vocatur insula feminina eo quod habitant ibi fe
mine sine hominibus. Alia vocatur insula masculina eo
quod homines ibi habitant sine feminis. Habitatores autem am
barum insularum sunt xpiani et femine numquam vadunt ad insulam
hominum. Homines autem certo tempore anni vadunt ad insulam femina
rum morantur in domibus propriarum uxorum tribus mensibus quo
tempore singulis uxoribus impregnatis finito redeunt ad propriam
insulam. Natos autem infantes nutriunt matres usque ad
xiiij annum et deinde mittuntur in insulam patrum et filias vero
secum nutriunt conjugio tempore ~~redeuntes~~ et femine nullam cu
ram ~~gerunt nisi in nutriendo~~ maritandas quando conve
nit ad eas viri conjugio tempore redeuntibus et feminis nullam cu
ram gerunt nisi in nutriendo infantibus et quorundam fructuum
curandorum in quarum insula nascuntur. Homines vero laborant
et lucrantur et ministrant propter uxoribus et filiis nutriendis et
quia multe ballene capiuntur in mari illo nam multi
sunt piscatores ideo est ibi magna habundantia ambre. Est etiam
ibi magna mercatio piscium salsorum victus eorum est in lacte
riso et carnibus habent etiam propriam lingwam et subsunt cuidam

.: sunt subditi cuydam episcopo

.: de Regno tana
.: item de Regno cambaot
.: item de semna
.: item Kosmoto
.: de insula feminina in qua soles femine
.: de insula masculina in qua soli ho
.: utrique xpiani
.: quando viri veniunt ad uxores certo tempore a
.: quando filii nutriuntur
.: femine non habent curam nisi de f
.: homines laborant pro uxoribus et fi
.: hic multe ballene capiuntur
.: hic multum ambar.

De insula Scherra.
Sunt xani subiecti archiepo.
Est multum ambra et bambax.

Nudi omnes.
Astrologie et augurijs intendunt.

De allia insula Sarracenorum.
Est multi elephantes et cameli.

De aliis insulis ad quas est dificilis navigatio propter fluxum maris et refluxum.

De vertis [illegible] mirabili qui levat elephante in aere

epo qui sub est quadam archiepis exnerus **De Scherra**
insula longe ab istis insulis v^c miliar' p mare ad me
ridiem e insula noie Scherra cuius habitatores sunt
xani Sunt obedientes cuidam Archiepo et ppt copiosita
te ballenarum que ibi capiunt e ibi magna habundan am
bre ppt bambax habundancia que e ibi fiunt ibi panni
multi et optimi de bambace Victus eorum e in carnibus et pis
cibus multum et lacte et risis in quibus habundant omni blado care
tes Nudi aut omnes tam viri quam femine intendentes
Astrologie aut satis operam dantes intendunt augurijs
et demoniorum carminibus Vc millia miliar' longe a Scherra
p mare versus meridie e quedam insula Sarracenorum
hec aut insula gyrat iiij^a miliar' ut multis habent
aut insula predicta iiij^or dominos Nascunt aut ibi elephantes
et cameli quorum e ibi copia quidem incredibilis mercatio
eorum e ibi maxima de dentibus elephantum Victus aut
omnium carnium e ibi pt camelis est eorum ibi habundan omni
annum diversarum carnibus Ultra istam insulam sunt quedam alie
insule ad quas e difficilis navigatio ppt fluxum et fluxus
maris e nimium periculosus in quibus ut dicunt qui viderunt
quod certo tempore apparet ibi quedam species avium que vocant rutzi
Sunt eorum aves maxime quarum ale et penne sunt longe
xx passuum grossitudo vero earum correndet longitudini
corporis Vires eorum similiter corrndet adeo quod una illarum
avium capit elephantem levans eum in aere et dimittens
eum cadere facit eum crepare quod postea pascat ad votum Dicunt
aut quidam nescientes quod sunt gryffones sed non e verum sicut
narraverunt m' famuli mei qui eas viderunt ut dixe
runt Vinci aut magni chaam missi ab eo pro quoda

captivos, repetendo per unam illarum insularum captivos reducto portaverunt unam pennam de illis avibus, portaverunt eciam dentes illorum aprorum qui sunt in illis insulis qui sunt magni sicut bubali, quarum dens unus pendat xiiij libras. Ego autem Marcus Polo predictus auctor huius libelli vidi dictos nuncios et dictam pennam et dictos dentes. Dicunt eciam quod sunt ibi multe giraffe et onagri et multa animalia diversa.

Zamchuar insula. Zamchuar est quedam insula indie maioris gyrans circa ij miliaria. Gentes eius ydolatre sunt, proprium ydeoma et regem habent. Sunt autem multum deformes, grossi et corpulenti et viribus fortes adeo quod unus eorum comedit pro iiij, de meis pondus portaret pro totidem. Nigerrima est corpora habent, semper nudi incedunt, ora eciam magna et aures magnas habent et oculos grossos et prominentes. Sunt tamen terribiles et inexplicabiliter ipsi et femine eorum in omni deformitate horribiles. Flamme habentes mamillas grossiores in quadruplo quam mulieres. Victus eorum est carnes et lac. Vinum de vite non habent, faciunt tamen vinum de riso et multis aliis speciebus mixtis bevendum, quod est valde bonum ad potandum. Sunt eciam ibi multi mercatores quia mare est ibi navigabile. Mercatio magna est ibi de dentibus elephantum, de quibus est ibi maxima multitudo, et copia multa ambre. Homines illi mortem non timent et fortitudine singulari sunt dotati et acerrimi preliatores. Ascendunt elephantes et camelos, lanceis et ensibus preliantur. Faciunt enim super elephantem castrum ligneum super quod preliantur xx homines lapidibus et iaculis iacentes inde. Castra illa cooperiuntur coriis animalium silvestrium. Cum ad pugnam sunt processuri, potant elephantes dicto vino quo fortiores et audaciores efficiuntur. Sunt eciam ibi leones multi.

:. homines audaces et acerrimi belatores et equaliter preliantur super elephantes et camelos.

:. dant potum elephantibus de dicto vino ad preliandum.

:. Li grifi ron gri · et alia animalia ·

:. de insula Zamchuar

:. ydolatri

:. li homines multum deformes et grossi.

:. vinum de risi et speciebus ·

:. mercimonia de dentibus elephantum de ambra.

:. li leone multi.

.: Hic multa animalia diversa a nostris .

.: Hic omnes arietes albi corpore et nigro capite

et leones et multa animalia diversa a nostris Omnes arietes huius insule quorum est ibi maxima copia sunt albi corpore ut nix et nigro capite Sunt etiam ibi multe gyraffe que sunt pulcherrime ad videndum habent collum et tibias anteriores longissimas posteriores vero breves Collum enim est adeo longum quod ponunt caput altum circa iii passus Caput habent parvum et corpus lineatum de albo et rubeo Sciatis me non dixisse de omnibus insulis indie nisi de melioribus nobilioribus et maioribus Sciatis enim certissime quod in mari indie sunt xii m insularum habitatarum sicut ostendit carta et libri optimorum nautarum navigantium in pelago maris

Dicto de India maiori dicendum est de media que vocatur Abasian

Abasian est quedam magna provincia et insula que vocatur india media In hac provincia sunt sex regna et reges quorum quidam sunt christiani quidam vero sarraceni Maior autem dominus eorum est christianus cui omnes alii subsunt Omnes autem christiani huius insule signantur ferro candenti in fronte signo crucis Judei vero quorum est ibi maxima multitudo signantur ferro candenti in singulis maxillis signo quodam oblongo Sarraceni vero quorum est ibi maior multitudo signantur eodem uno signo longo in fronte protenso usque ad nasum Maior rex christianus moratur in medio insule In hac provincia predicavit beatus thomas apostolus et maximam gentem convertit Tandem ibi martirio vitam finivit corpus eius requiescit ibidem ut dictum est In hac provincia sunt boni milites ad preliandum qui exercitati sunt cum multis provinciis barbarorum Anno domini M CC lxxxviii imperator provincie Abasian qui est christianus voluit visitare personaliter sepulcrum christi sed fuit prius maximo apparatu Consilio vero et precibus suorum prepeditus eo quod oporteret eum multas sarracenorum provincias etc.

[Margin notes, partly cut off:] ...e grifi multi / ...q(ua)les sunt. — In india maiori sunt xii m insularum habitatarum. — De india media — De provincia Abasian que insula — sex reges ... maioribus ... christiani ... signantur ... christiani ... quomodo Judei ... quomodo sarraceni. — predicavit sanctus thomas et habuit martirium. — boni preliatores. — ... imperator huius provincie christianus voluit visitare sepulcrum domini.

terre qui possent eius itinera impedire cum omnibus sarracenis
odiant hominibus gentibus. Iohannes misit illuc locotenentem
suum quendam scilicet episcopum cum magnis oblationibus et cetera
decenti comitiva. Cumque episcopus visitato sepulchro Christi rediret ad
propria Soldanus rex sarracenorum in principio Adon eius transitum
audito fecit capi eum mandans ei ut Christi fide negata fi-
dem reciperet Machometi alias autem ipsum et socios con-
tinuis affligeret ut dicebat. Episcopus vero et socii gratia Christi robo-
rati constanter perdurantes in fide audacter soldano ut decuit
fideles responderunt. Cum eorum regis potenciam timens
ad se reversus dimisit eos. Episcopus vero ad suum rediens dominum
retulit que ei soldanus improperia intulisset. Imperator iratus
statim collecto exercitu infinito paravit exercitum maximum mi-
litum et peditum et elephantum cum castris et machinis
munitorum et terram Adon intrans multa dampna et strages
intulit sarracenis. Soldanus vero hoc audiens multis
eorum in duplo gentibus congregatis regi Iohanni occurrens
passus difficiles preoccupare conatus est. Deo autem fa-
vente rex Iohannes cum ipso soldano deficiente cautela
passus victoriose et audacter transivit bellorum commissis ob-
tinuit Iohannes. Sarraceni igitur fugientes alios passus et
transitus preoccupare conati sunt ne maiora dampna rex
Iohannes inferret terris et quarto victi et debellati fugierunt.
Copianus igitur imperator multis dampnis sarracenis
impositis secum illatis ad propria cum victoria et gaudio re-
meavit. [illegible] autem gentium Abassyan et [illegible] et [illegible]
nes et hec habent eorum oleum scilicet de semine Busma. Sunt
etiam ibi multe graffe leones leone leopardi et multe alie	: habentur graffe. leones. leones pardi
bestie diverse a nostris. Sunt etiam ibi galline diverse a nostris
et pulcherrime visu. Sunt etiam ibi papagalli diversarum	gallinae pulcherrime.

: papagalli diversarum for-
marum colorum.

.h. strutones . s. abestruzes.
.h. maimones brutes facies hominum.

formarum et diversorum colorum et multe alie aves diverse a nostris. Sunt etiam strutiones magni sicut asini. Sunt etiam catti maimones habentes facies hominum similes. Sunt etiam ibi magne multitudines de bambace de quo faciunt pulcherrimum pannum faciunt pulcherrimum et optimum bucaranum.

e provincia / den. / nt sarraceni / Rex e solda / g abdo. / hic tractatur / ercancie. / ortantur mer / ancie in flumine / venit in ale / andriam. / Aden est ditissimum regnum. / ompilium? / sit soldanus / Aden soldanus / ani lonie (?). / De civitate / Escier.

De provincia Aden. Provincia Aden est valde magna et dives habens optimum portum cuius rex ditissimus multum super reges sarracenorum vocatur Soldanus. Cuius gentes sunt Sarraceni odientes pre omnibus aliis christianos. Sunt etiam ibi multe civitates et castra. Est etiam ibi quidam portus optimus quo applicant omnes naves cum mercatoribus de India venientibus cum speciebus et aliis rebus. Mercimonia preciosa ipsi mercatores ponunt in navibus et portant per quoddam flumen vii dietarum. Ex quibus extracte portantur per terram xxx dies in camelis et ibi inveniunt flumen decurrens in Alexandriam. Multi equi venales portantur eadem per idem flumen in Alexandriam portantur. Hec igitur est melior et brevior via portandi species et mercancias quascumque de India in Alexandriam. Per quem ducuntur in Alexandriam multi equi venales cum ibi non habeant bonos equos de terra sua. Soldanus Aden propter maximos redditus quos recipit a mercatoribus predictis est unus de ditioribus regibus sarracenorum. Tempore vero quo capta fuit Acon, quod fuit anno domini m°cc°xci°, Soldanus Aden misit Soldano Babilonie propter odium christianorum xxx^m equitum et xxx^m camelorum cum omnibus necessariis ipsi multum oportunis.

De civitate Escier. Longe a portu Aden ccc miliaribus est quedam magna civitas que est de provincia Aden que vocatur Escier, cui subsunt multe alie civitates et castra. Habet optimum

portas quos ducatur equi ducendi in media ciuitatis
vnus quod nemo possit cedere nisi uideret In hac prouincia ·:· hic nascitur incens[um] album in mag[na] copia·
nascitur incensum album in magna copia Arbores
autem gignentes incensum sunt sicut abietes per quas scissuras
quibus factis cum scissuris emanat inde incensum Multum
bladum nascitur ibi nisi risum et omnia faciunt de racis (?)
Animalia eorum sunt equi et cameli boues et arietes vi ·:· viuunt animalia s[cilicet] equi et cameli et boues et arietes de piscibus
uunt solum de piscibus quia nullam herbam habent propter
maximam calorem propter quod est terra omnino desiccata De mense
scilicet aprilis marcii et may capiunt in mari illos pis
ces in maxima copia quos siccatos seruant pro toto anno
et de illis piscibus nutriunt animalia sua cum careat ibi
herba et blado habitantes modicum risi qua parte ibi
nascitur pisces eorum quos comedunt animalia siccos et ra
cemos (?) sunt primi de magnis eorum piscibus quos capiunt
copiose faciunt panes sic comedentes pisces minima
tum coquunt illos ex quibus aqua impressa cohuant eos ·:· fit panis de piscibus·
sicut pastam et panem ex inde confecto coquunt eum ad
solem quod iterum siccatum faciunt panem bis coctum quod pro
toto anno seruantur comedunt eunde **De tarcharis** ·:· de tartar[is]
Maxima multitudo tarcharorum habitat versus aqui
lonem habentes regem qui est de genere magni chaam
Gentes ille sunt ydolatre fabricantes deum suum de
filtro dicentes eum habere curam de animalibus eorum habita
cio eorum est in campestribus et incultis comedentes carnes
et bibentes lac omni blado carent Pace est optata
et nulla gaudent grosso crassi (?) diuicie omnes eorum
sunt animalia copiose possessa Sunt ibi ursi maximi
longi xx palmarum albissimi pilos habent et maiores

·:· vrsi maximi albissimi pilo·

Ex ista provintia portantur zebelline et a[illegible]llini et varii. et allie pelles.

aristas omnino magnos. Sunt etiam ibi multa animalia sil-
vestria (in ista provincia et maxima habundancia omnium ani-
lium et quorundam animalium parvorum que vocantur zebellini que sunt
meliores pelles de mundo. Quadam enim pellium zebellinorum que
sufficiunt unius valet ad duo bisantios auri et mille flor.
auri. Est etiam ibi maxima habundantia pellium variorum qui
capiuntur ibi quia terra est valde deserta et maxime montana.

quomodo capiuntur ista animalia.

Capiunt dicta animalia et quedam alia que vocantur
armelini et erculini et multa alia animalia silvestria que
capiuntur quosdam laqueos quos sciunt facere homines illi. In pro-
vincia ista sunt multe aque et lacus magni propter sempiternum
frigus quod est ibi propter glacies et per totam partem illam non
potest ambulare equus nec ad hunc animal grave. Ubi autem
fluunt aque ille sunt multi pontes per quos viri transeunt.
Durat autem ista via terra per xiij dietas in dictis sunt ma-
ximi montes et valles. Eunt autem multi mercatores emere

quomodo mercatores sunt mercantiis.

dictas pelles ex quibus faciunt maximum lucrum. Oportet eos ascen-
dere montes illos et descendere ad valles in meabiles
ad quos ita potest ex predictis in capite xiij dietarum
et quedam habitaciones hominum ostendunt illos qui ascendunt
et descendunt de montibus illis. In passibus enim quibusdam
tenent maximos canes qui sunt magni ut asini. Illi
autem canes de quibus sunt in quolibet passu et xl ingruitur
et sunt docti ad pugnam ad quod iungitur sex canes ligatti
quadam biga adiunctam. Biga autem habet rotas planas de
subtus super quam posita pelle ursi sedet ibi ductor eorum
et alii homines vestra et isto modo vadunt tanti de
uno passu ad alium passum per omnes illas xiij dietas. De
In fine huius provincie est quedam provincia obscuritatis
provincia nomine obscuritatis scilicet est apud nos tota completa.

De provincia que vocatur obscuritas
credo quod sit nurvegia et gotia et allie
per septentrionem.

tarde · Nunquam enim ibi lucet sol · Gentes enim illi sunt albi et pulcri et bene formati in omnibus membris et magni propter carentiam tamen solis sunt omnes pallidi nullum habent dominum nec legem sed vivunt sicut bruta animalia Tartari sibi confines sepe predant eos equitantes propter obscuritatem quam exire et redire nesciunt sed assumunt equas que pullos habent quos pullos in custodia dimittunt in introitu obscuritatis capta autem preda in reditu equas habenas quas equitant ille aut recto itinere redeunt ad pullos Habitatores huius provincie ponentes ingenium eundo venantes capiunt plurima animalia de quorum pellibus multum lucrant De provincia Rostia Rostia est quedam terra vel provincia sub tenens ad aquilonem et adeo magna quod protendit usque ad mare occeanum In mari illo sunt quedam insule in quibus nascuntur multi girfalci et falcones peregrini et ibi capiuntur et inde portantur per totum mundum Gentes sunt christiani sed scismatici tenentes ritum grecorum Sunt ibi pulcri homines et mulieres albi et flavi Sunt enim tributarii tartarorum orientalium Non habent aliquas mercationes nisi illarum pellium illorum animalium predictorum de quibus est ibi magna copia Sunt etiam in rostia multe minerie argenti de quo lucrantur minerarii illius provincie Est etiam in rostia tanta et tam sempiterna frigiditas quod vix potest ibi vivere homo vel animal (Annus quo supra etc. 12 kl. mar.)

: nullum habent dominum neque legem :
: industria tartarorum quo predant istas provincias de qua nesciunt exire propter obscuritatem
: qui recipiunt animalia pro pellibus :
: Rostia vero quedam sit hec provincia
: ex hinc portantur girfalci falcones et per totum mundum
: sunt christiani scismatici.
: magna copia predictarum pellium
: habet multa mineria argenti.
: habet sempiterna frigiditas.

